

Narativno novinarstvo u sportskom novinarstvu The Players Tribunea

Vujanić, Hrvoje

Master's thesis / Diplomski rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:615381>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-20**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

Diplomski rad br. 24_NOVD_2020

Narativno novinarstvo u sportskom novinarstvu

The Players' Tribunea

Hrvoje Vujanić, 0564/336D

Koprivnica, rujan 2020. godine

Odjel za komunikologiju, medije i novinarstvo

Diplomski rad br. 24_NOVD_2020

Narativno novinarstvo u sportskom novinarstvu

The Players' Tribunea

Student

Hrvoje Vujanić, 0564/336D

Mentorica

Lidija Dujić, doc. dr. sc.

Koprivnica, rujan 2020. godine

Predgovor

Ideja za ovaj diplomski rad pala mi je na pamet prije ljeta prošle godine kada sam sjedio s kolegom Ivanom Novačićem na klupici u parku Ivanić Grada. Razgovarajući i pronalazeći različite ideje za diplomski rad, odjednom sam se sjetio kako bi bilo odlično napisati knjigu o sezoni Cibone u kojoj je osvojila ABA ligu. Tada sam shvatio kako bi to mogla biti idealna tema i za diplomski rad, uz stručni i znanstveni kontekst povezan s kolegijem Narativno novinarstvo.

Zahvaljujem mentorici Lidiji Dujić koja je unatoč mojoj sporosti spremno i brzo odgovarala na sve moje nedoumice i ukazivala na rješenja koja mogu biti bolja, ocu Nenadu koji mi je omogućio školovanje na Sveučilištu Sjever i djevojci Lukreciji jer je mjesecima morala trpjeti moje isprike zašto već nisam napisao i obranio diplomski rad.

Sažetak

Da bismo razumjeli elemente narativnog novinarstva u sportskom novinarstvu, moramo poći od definicije novinarstva, odnosno činjenice da je svaki novinarski tekst priča – od vremenske prognoze do dvostrukog ubojstva, baš svaka vijest ima narativni tijek koji je čini više ili manje zanimljivom. Svaka priča mora biti organizirana i može imati jedan ili više elemenata – razliku je detaljno objasnio Stjepan Malović u knjizi *Osnove novinarstva* – a upravo je priča s više elemenata ona koja nas najviše zanima jer pripada domeni narativnog novinarstva.

Poglavlje o narativnom novinarstvu otvaraju izjave nekoliko dobitnika Pulitzerove nagrade, a potom slijede elementi kvalitetnog narativnog novinarstva prema nagrađivanom američkom autoru Davidu Craigu – glas, opisivanje, odabir riječi, označavanje, interpretacija, analiza, anegdota, citiranje i parafraziranje. Treće poglavlje posvećeno je sportskom novinarstvu – uz teorijski kontekst, u njemu se predstavlja i specijalizirani portal *The Players' Tribune* koji je postao popularan zbog iskrenih i emotivnih priča profesionalnih sportaša o vlastitom životu. U istraživačkom dijelu ovoga diplomskog rada prema kriterijima Davida Craiga analiziraju se dva primjera s portala *The Players' Tribunea*, košarkaških legendi Stephena Curryja i Allena Iversona. Služeći se istim elementima u praktičnom dijelu rada donosim autorsku priču o 2013. godini košarkaškog kluba Cibone. Hipoteza koja se dokazuje u radu jest da su elementi narativnog novinarstva prisutni u svakoj narativnoj priči *The Players' Tribunea*.

Ključne riječi: novinarstvo, narativno novinarstvo, sportsko novinarstvo, *The Players' Tribune*

Summary

In order to understand elements of narrative journalism we have to start with the definition of journalism. Every article from a journalist is a story. From a weather report, to a news about a double murder, every story has narrative flow that can make a story more or less interesting. Every story has to be organised and can have one or more narrative elements. Difference between one or more narrative elements Stjepan Malović has explained in detail in his book *Basics of Journalism* that I've used often when I was writing graduate thesis. Story with more than one element is the one that we are more interested in because it belongs to the domain of narrative journalism.

The chapter about narrative journalism I start with my own definition of narrative journalism. After that I bring opinions on the same topic from couple of Pulitzer award winners. In the chapter after that one I'm writing about the elements of quality narrative journalism according to the American award winning author David Craig. He separated those elements to voice, describing, word selection, selecting, interpretation analysis, anecdote, quotation and paraphrasing. Next comes a chapter about sports journalism in theory and introduction of *The Players' Tribune* website that became really popular because of the emotional and honest stories in the lives of professional athletes. Those athletes are using elements of quality narrative journalism, even though they're not realizing that because they are not journalists or writers. After that I'm analyzing two stories from *The Players' Tribune* website that were written by two basketball legends, Stephen Curry and Allen Iverson. I'm using elements of quality narrative journalism to analyze those stories. Using the same elements I'm writing my own narrative story about Cibona season in 2013. Concluding, thesis ends with an analysis of the narrative elements in Cibona's story, the same elements that were analyzed in *The Players' Tribune* stories. Hypothesis Elements of quality narrative journalism are present in every story on *The Players' Tribune* and Narrative journalism makes the sports journalism more interesting are proved.

Key words: journalism, narrative journalism, sports journalism, *The Players' Tribune*

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Novinarstvo i priče.....	3
2.1. Narativno novinarstvo.....	5
2.2. Elementi kvalitetnog narativnog novinarstva prema Davidu Craigu.....	7
3. Sportsko novinarstvo i <i>The Players' Tribune</i>	10
4. Analiza narativnih elemenata prema Davidu Craigu.....	12
4.1. Stephen Curry, Podcijenjen.....	12
4.2. Allen Iverson, Allen.....	16
4.3. Sinteza dviju analiza.....	20
5. Praktični dio rada.....	24
5.1. Autorska priča.....	24
5.2. Analiza autorske priče.....	47
6. Zaključak.....	50
7. Literatura.....	52

1.

1. Uvod

Priče su svuda oko nas i okružuju život svakog pojedinca – od razgovora na poslu s kolegama o prethodnom danu, preko druženja s osobama s kojima živimo i(li) dopisivanja na Facebooku, WhatsAppu, do telefonskih i videorazgovora. Svaka od tih interakcija sadržava više ili manje zanimljive priče. Isti je slučaj u novinarstvu – ono što novinari rade jest prenošenje priča čitateljima, gledateljima, slušateljima: lijepih, tužnih, tragičnih, herojskih... Svaka vijest je zapravo priča, od poskupljenja goriva do priloga koji prikazuje život beskućnika u doba koronavirusa.

No, ne pripada svaka novin(ar)ska priča tzv. narativnom novinarstvu. Takve priče imaju više različitih elemenata, likova, problema, privlače čitatelje poput najboljeg filma, serije, stripa, knjige ili videoigre. To je funkcija narativnog novinarstva – imati likove, tijek radnje, zaplete, rasplete i epiloge, ali i dokaze da su se oni doista dogodili. Sportsko novinarstvo, iako se to možda na prvi pogled ne čini, priča fenomenalne priče o uspjesima i neuspjesima, herojima i zlikovcima, pobjedi i porazu. Svi se primjerice sjećamo puta hrvatske nogometne reprezentacije na Svjetskom prvenstvu u Rusiji koja je stigla do finala – drama jedanaesteraca u osmini finala i četvrtfinalu, produžeci protiv Engleske u polufinalu i na kraju veliko finale protiv Francuske... Svaka od tih utakmica bila je stvarna priča o pobjedi i(li) porazu, kao i ljudskom trudu u ostvarenju velikog rezultata koji je razveselio cijelu zemlju.

Tema ovoga diplomskog rada jest narativno novinarstvo u sportskom novinarstvu *The Players' Tribunea*, specijaliziranoga američkog portala na kojemu profesionalni sportaši objavljuju osobne priče. Cilj je rada dokazati prisustvo elemenata narativnog novinarstva u tekstovima *The Players' Tribunea*. Da bismo ih razumjeli, morali smo se vratiti osnovama novinarstva (u istoimenoj knjizi Stjepana Malovića) te ih povezati s temeljima naratologije (izloženim u knjizi *Uvod u naratologiju* Maše Grdešić). Potom se predstavljaju elementi kvalitetnog narativnog novinarstva prema nagrađivanom američkom autoru Davidu Craigu i njegovoj knjizi *The Ethics of the Story: Using Narrative Techniques Responsibly in Journalism*. Narativno novinarstvo ilustrira se također i navođenjem stavova nekoliko dobitnika Pulitzerove nagrade, iskazanih u reportaži Nieman Reportsa. U teorijskom dijelu rada predstavlja se i sportsko novinarstvo, tezama bosanskohercegovačkog novinara Miroslava Vasilja iz njegovoga udžbenika *Sportsko novinarstvo*, te izabrani portal *The Players' Tribune*.

U praktičnom dijelu ovoga diplomskog rada najprije se analiziraju dvije priče s *The Players' Tribunea* – pomoću prethodno objašnjenih elemenata kvalitetnog narativnog novinarstva. Slijedi autorska priča, napisana i analizirana na temelju istih elemenata. U zaključnom dijelu rada sintetiziraju se rezultati provedenog istraživanja i postavljene teze o elementima narativnog novinarstva prisutnim u sportskom novinarstvu *The Players' Tribunea*.

2. Novinarstvo i priče

Novinarstvo najzanimljivije javnosti u konačnici nije ništa drugo nego prezentiranje priča na zanimljiv i istinit način. Čak i najobičnija vijest od pola kartice teksta o skupljim cijenama goriva može biti prezentirana zanimljivo i tako zaokupiti pažnju čitatelja. Doduše, teško je u većini slučajeva napraviti dobru priču u tako malo teksta jer nema dovoljno prostora za pozadinu priče i detalje koje bi je upotpunile, ali kao što piše Stjepan Malović u svojoj knjizi *Osnove novinarstva*, svaka velika priča počinje izvještajem (Malović 2005: 13). Nakon toga, moguće je raširiti priču u nekoliko smjerova, može to biti npr. socijalna pozadina sportaša koji je postao svjetski prvak, a živio je u vrlo siromašnim uvjetima kao dijete, ili način na koji je bivša ministrica Martina Dalić komunicirala sa suradnicima preko e-maila kod izrade zakona Lex Agrokora zbog čega je na kraju i ostala bez posla. Ipak, ako je i najzanimljiviji događaj ispričan loše, čitateljima će brzo dosaditi i oni će preusmjeriti pažnju na nešto drugo. Stoga, svaki novinar mora znati kako ispričati priču jer, prema Maloviću (2005: 175): „Sredstva javnog priopćavanja pričaju priče: uzbudljive, dramatične, katastrofične, ali i rutinske priče sa sjednica i sastanaka. Prosječne novine objavljuju goleme količine teksta. Ako subotnje izdanje dnevnog lista ima više od sto stranica, to može biti i do tristo kartica teksta, ne računajući oglase. Nitko nije u stanju sve to pročitati, pogotovo ne onoga dana kad je kupio novine. Svaki čitatelj bira teme i odlučuje čemu će posvetiti vrijeme.“ Isti autor napominje kako se slične stvari događaju u ostalim medijima, ne samo u novinama, a kao primjere navodi radio, televiziju i internet. Ako se slušatelju ne sviđa emisija ili pjesma na određenom radioprogramu, tražit će drugi program. Isto je s televizijom i internetom, pogotovo s internetom zato što korisnici ne moraju imati dozvolu za pokretanje vlastitog portala, nego biraju sadržaj koji im se najviše sviđa. Malović (Ibid.) dalje navodi kako je priprema najvažnija u kvalitetnoj priči te da svaka riječ u njoj treba biti postavljena s konkretnim ciljem: „Dakle, pisanju prethodi planiranje. Novinari vide svoju priču kao cjelinu. Svaka riječ, svaka rečenica, svaki odlomak smješteni su na svoje mjesto s razlogom. Novinari često vizualiziraju tekst, čuju ili vide svoj prilog i prije nego su ga pripremili za objavljivanje.“ Tumačeći linearnu strukturu novinarske priče Malović se poziva na Melvina Menchera i njegovu knjigu *News Reporting and Writing*: „Početak uključuje sažetak najvažnijeg materijala. On govori konzumentu što ga očekuje. Ostatak priče – tijelo – objašnjava, dopunjuje, prikazuje primjere koji tumače početak. Tijelo sadržava i objašnjenje pozadine slučaja te sekundarne informacije. Kraj može sažeti priču“ (Navedeno prema

Malović 2005: 175). Malović citira Menchera i kada piše o organizaciji priče. Ona može biti jednostavna, što znači je to priča s jednim elementom, i tada se organizira ovako:

- Glava ili početak (*lead*).
- Objašnjenje i proširenje priče.
- Pozadina (ako je ima).
- Sekundarni materijali (ako postoje). (Navedeno prema Malović 2005: 176)

Kao primjer takve priče Malović navodi pljačku pošte u Rijeci po deveti put – u kratkoj vijesti objašnjeno je kako je maskirani i naoružani napadač opljačkao poštu, gdje, kada i koliko je novca ukrao. Što se tiče priče s više elemenata, struktura takvog teksta trebala bi izgledati ovako:

- Glava: ideja A, ideja B.
- Objašnjavajući materijali: razrada ideje A i ideje B.
- Sekundarni materijali: Podteme C, D, E i F
- Pozadina
- Dodatna objašnjenja ideje A i ideje B. (Ibid.)

Ovaj diplomski rad bavi se upravo takvim pričama s više elemenata u sportskom novinarstvu koje nerijetko potencira tzv. priče „veće od života“ kao što je primjerice bio veliki uspjeh košarkaša Jeremyja Lina, za kojeg nitko nije znao dok nije Lin postao najveća zvijezda NBA lige, a kada je prestao igrati na takvoj razini, više ga nijedan NBA klub nije želio dovesti – o čemu je Lin sam pričao i pritom se od očaja rasplakao. Naravno, takve sportske priče ne moraju uvijek biti posvećene velikim uspjesima i pozitivnim situacijama, zanimljive priče mogu se ispričati i o sportašima koji su zbog lošeg upravljanja novcem poslije karijere izgubili milijune koje su bili zaradili, ili onima kojima je sportska karijera propala zbog droge i alkohola kao što je primjer bivšeg košarkaša Lamara Odoma. Ključno je kod svih ovih primjera činjenice prikazati istinito i vjerodostojno jer se na tome temelji svaki novinarski tekst, od kratke vijesti do velike analize nekoga aktualnog problema.

Kada pišemo o novinarstvu i važnosti priča koje ono oblikuje i plasira, važno je također utvrditi o kakvoj je naraciji riječ i kako je novinarstvo uopće povezano s naratologijom kao teorijskom disciplinom. Hrvatski jezični portal¹ pojam naracije definira kao čin pripovijedanja, pričanje, a naratologiju kao učenje o umjetničkom pripovijedanju, osnovano na strukturalističkoj analizi književnog teksta. Autorica Maša Grdešić u svojoj knjizi *Uvod u*

¹ <http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search>

naratologiju najviše se bavi književnim tekstovima, ali uvodni dio knjige dobro objašnjava važnost naracije u svakodnevnom životu, kao i svakom obliku pripovjednog ili novinarskog teksta – pozivajući se pritom na studiju *Uvod u strukturalnu analizu pripovjednih tekstova* Rolanda Barthesa: „Pripovjedni tekst nalazimo u mitu, predaju, bajci, pripovijetki, noveli, epu, priči, tragediji, drami, komediji, pantomimi, na oslikanom platnu (sjetimo se Carpacciove Svete Uršule), na vitraži, filmu, u konverzaciji. Osim toga, pripovjedni tekst je, u svojim gotovo beskonačnim oblicima, prisutan u svim vremenima, na svim mjestima, u svim društvima.“ (Navedeno prema Grdešić 2015: 11) Autorica Barthesov tekst naziva manifestom naratologije, ne samo zbog toga što nudi model za strukturalnu analizu pripovjednog teksta, već i zato što ukazuje na važnost tih tekstova za povijest čovječanstva, umjetnosti i svakodnevnih života ljudi. Pišući dalje o prisutnosti i važnosti pripovjednog teksta u svakodnevnom životu, Maša Grdešić posebno naglašava vrijeme novih medija u kojemu živimo, a u kojemu su ljudi izloženi brojnim pripovjednim tekstovima – na računaru, mobitelu, televizoru, statusu na Facebooku ili poruci od 140 znakova na Twitteru. Navodi još i sljedeće primjera takvoga pripovijedanja: „Na poslu nam kolege prepričavaju što se dogodilo na nekom sastanku, na kavi čujemo najnovije tračeve, a slobodno vrijeme posvećujemo čitanju ili gledanju pripovjednih tekstova u užem smislu: kratkih priča, romana, filmova, televizijskih serija. Štoviše, i vlastite živote redovito tretiramo kao pripovjedne tekstove, dijelimo ih na vremenske odsječke, tragamo za uzorcima i analiziramo posljedice.“ (Grdešić 2015: 12)

2.1. Narativno novinarstvo

Na sljedeći način narativno novinarstvo definiraju dobitnici Pulitzerove nagrade. Prva od njih je Jacqui Banaszynski, dobitnica Pulitzer (1988) za pisanje novinarskih priča: „Postoji pet stvari koje trebaju biti u svakom obliku narativnog teksta, a vjerujem da narativni tekst može biti rečenica, odlomak ili dugačka knjiga. Morate imati lika, nekoga za koga će se čitatelj vezati i oko koga možete graditi priču. Trik je u tome što lik ne treba biti osoba. Može biti mjesto. Može biti stvar. Može biti trenutak, ali morate imati centralni lik. Trebate neku priču ili temu.“² Banaszynski smatra kako je ključ da taj lik ili priča koju autor opisuje pogodi psihu čitatelja. Ističe važnost discipline jer se u suprotnom može dogoditi izljev emocija te se

² Nieman Reports napravio je veliku reportažu o mišljenjima navedenih dobitnika Pulitzerove nagrade o narativnom novinarstvu. Svi autori su jako cijenjeni, a samim time što su dobitnici takve prestižne nagrade smatram da su stručni te se njihovo stajalište o narativnom novinarstvu može smatrati relevantnim.

tako pozornost s priče skreće na autora, a na taj način se ne odaje čast priči i čitatelju koji je čita. Također, za Banaszynski je ključno imati ogromni detalj koji dobro ilustrira cijelu priču i odvodi čitatelja u nju. Tako se novinar približi temi, ali u najvažnijem trenutku nestane i dopušta čitatelju da se približi tamo gdje je on bio.³

Još jedan dobitnik Pulitzerove nagrade i član novinarske Kuće slavnih u Indiani, Tom French, također za Nieman Reports o narativnom novinarstvu piše sljedeće: „Veliki sam fan nevidljivosti. Kada se uključim u priču i družim s ljudima koji me puste u svoje živote, uvijek ostanem zapanjen koliko su ti ljudi velikodušni i hrabri. Uvijek dođem do točke gdje zaboravim gdje trebam završiti s pričom, a oni tek započinju. To je nekada strašno, ali u isto vrijeme moćno i zavodljivo.“⁴ French je i veliki pobornik svega što autor voli i koristi tijekom pisanja jer smatra kako radost, određene stvari i teme potiču autora na pisanje. Ipak, zaključuje kako su bez upornosti i primjećivanja sitnih detalja, nevidljivost i radost nedovoljni: „Morate se otvoriti stvarima oko sebe koje uzimaju vašu pozornost ili vam izazovu osmijeh na lice te vas natjeraju na uzdah. Upornost također jako puno pomaže. Uz to, morate imati vjeru u važnost sitnih trenutaka. Novinari su istrenirani tako da su jako dobri u velikim trenucima. Ali što dulje radim ovo, to više primjećujem da kada se čini da se ništa ne događa ispred mene, upravo tada se dogodi nešto veliko. Samo trebam naučiti bolje obratiti pozornost.“⁵

Konačno, Mark Kramer, jedan od najistaknutijih suvremenih autora kada govorimo o narativnom novinarstvu u SAD-u, navodi tri ključna elementa bez kojih nema narativnog novinarstva: lik, struktura i kontekst. Pod likom, Kramer podrazumijeva slobodu autora u pripovjednim tekstovima kod pripajanja karakteristika likovima, bez upotrebe fikcije: „Čitatelji su ljudi. Postoji cijeli svijet pun stvarnih ljudi iza novina. Novinari narativnog novinarstva sada mogu uzeti stil teme ili subjekta kojim se bave. Ukus, motivaciju, čežnju, ljutitost, odanost i neracionalnost. Tada ste u poziciji napraviti ono što Bogovi rade. Udahnuti život u bilo kojeg građanina. Dati svima dar koji umjetnik napravi kada ljude učini živima. To je izvrsnost.“⁶ Kod strukture Kramer napominje važnost izazivanja emocije čitatelja određenim detaljima kroz koje prolaze likovi. Takva struktura za njega je preduvjet izvrsnosti u narativnom novinarstvu. Kontekst pak prema Krameru podrazumijeva sposobnost autora da približi čitatelja kontekstu priče, u pravom trenutku spomene pozadinsku informaciju kojom

³ <https://niemanreports.org/articles/sharing-the-secrets-of-fine-narrative-journalism/> (Svi prijevodi H. V.)

⁴ <https://niemanreports.org/articles/sharing-the-secrets-of-fine-narrative-journalism/>

⁵ <https://niemanreports.org/articles/sharing-the-secrets-of-fine-narrative-journalism/>

⁶ <https://niemanreports.org/articles/sharing-the-secrets-of-fine-narrative-journalism/>

povećava čitateljevu zabrinutost i shvaćanje priče, vrati se na nju i zatim nestaje kako bi izazvao istinsku emocionalnu reakciju čitatelja. Nakon svega, Kramer ističe još jednu karakteristiku narativnog novinarstva, važniju od likova, strukture i konteksta: „Kvalitetno narativno novinarstvo zahtijeva od novinara da razumije i poštuje napetost priče koja je ključna za biznis novinarstva. Priča drži čitatelja, što je potrebno u vremenu pada tiraže novina i lošeg vremena pozornosti čitatelja. Uz dobro razvijene vještine, dobra naracija drži čitatelje kroz sage o ključnim obrazovnim problemima, političkim izborima, naftnim regulacijama...“⁷

2.2. Elementi kvalitetnog narativnog novinarstva prema Davidu Craigu

Nagrađivani autor David Craig u svojoj knjizi *The Ethics of the Story: Using Narrative Techniques Responsibly in Journalism* tumači načine formiranja, upotpunjavanja i prezentiranja priča u narativnom novinarstvu.⁸ Prema Craigu, elementi kvalitetnog narativnog novinarstva jesu:

- Glas
- Opisivanje
- Odabir riječi
- Označavanje
- Interpretacija
- Analiza
- Anegdota
- Citiranje
- Parafraziranje.⁹

Glas je sposobnost za prepoznavanje priče koja bi zanimala javnost. Novinar mora istražiti postoje li vjerodostojne osnove za pisanje priče, odnosno dovoljno dokaza da je priča temeljena na istinitim činjenicama. Glas može biti i poziv druge osobe koja će novinaru usmjeriti pažnju na zanimljivost neke priče. Opisivanje, odabir riječi i označavanje ključni su

⁷ <https://niemanreports.org/articles/sharing-the-secrets-of-fine-narrative-journalism/>

⁸ Na čitanje navedene knjige potaknuo me završni rad kolegice sa Sveučilišta Sjever Kristine Borovac koja je Craigove elemente narativnog novinarstva istraživala na primjeru popularne televizijske emisije *Provjereno*.

⁹ Borovac, K. 2018. „Narativno novinarstvo na primjeru emisije *Provjereno*“. Sveučilište Sjever, Koprivnica. (Prijevod K. B.)

elementi za formiranje priče, tvrdi Craig. U prethodnom poglavlju pisali smo o značaju opisivanja situacija i likova te kako takve metode mogu čitatelja dodatno uvući u priču. Što je više konkretnijih riječi i što manje fraza i kompliciranja, publika će novinara bolje razumjeti. Interpretacija je ključna jer utječe na javno mnijenje publike. Novinar ima mogućnost, kao što piše Stjepan Malović (2005: 11) u knjizi *Osnove novinarstva*, od svakog čovjeka napraviti heroja preko noći ako tako odabere: „Uloga novinara je da razotkrivaju negativnosti kako bi javnost znala što joj rade političari, vlada, državni činovnici i ostali centri moći. Novinari imaju moć da diskreditiraju pojedinca ili instituciju, proglase nekoga krivim bez sudske presude, ili pak stvore preko noći junaka, zvijezdu ili omiljenu osobu. Malo je struka koje imaju takvu moć djelovanja u javnosti i koje nose tako mnogo odgovornosti.“ Iako je interpretacija često subjektivna, novinar ima dužnost što objektivnije i jasnije javnosti prezentirati činjenice o nekom problemu. Primjerice, ako je protiv nekog političara ili poduzetnika podignuta optužnica, javnosti treba objasniti za što ga se točno tereti. Kod hrvatskih novinara i medija u ovoj situaciji veliki je problem što se i prije sudskog procesa optuženika proglasi krivim, iako nisu detaljno upoznati s procesom. Takve primjere u hrvatskim medijima možemo pronaći u slučajevima Zdravka Mamića i Martine Dalić.

„Elementi interpretacije i analize ne pojavljuju se samo u analizama i komentarima. Niti jedan novinar ne kaže isključivo ono što se dogodilo – izbor vrijednosti proteže se kroz sve novinarske žanrove. Interpretacija se iskazuje u ne preuveličanim činjeničnim izjavama, u sažecima opsežnih istraga, u objašnjenjima kompleksnih tema, u procjenama značenja paragrafa ili drugih izjava, ali i kroz izjave otvorenog stajališta.“ (Craig 2006: 189) Što se tiče anegdota, to su priče iz stvarnih života ispričane na šaljiv način. Na specifičan način mogu uvući čitatelja u priču i tako mu skrenuti pažnju na neki lik ili događaj koji bi mu možda inače promaknuo: „Anegdote su etički djelotvorne na način da privuku čitatelja priči koju inače ne bi pročitali ukazujući im na istinu koju inače ne bi uvidjeli. Anegdote mogu pojednostaviti problem i pokazati njegov izravan učinak na ljude. Mogu pružiti uvid u živote pojedinaca i probuditi suosjećanje za njihove potrebe i poteškoće. Na taj način, anegdote mogu prenijeti istinitu informaciju i produbiti uvid izazivajući suosjećanje među publikom.“ (Craig 2006: 188) Craig upozorava i na negativnu stranu anegdota, napominjući kako loše ispričana i jednostrana anegdota može stvoriti predrasudu prema nekom liku ili situaciji i tako odvratiti pozornost čitatelja od stvarnog problema. Citiranje i parafraziranje također su ključni elementi kvalitetnog narativnog novinarstva jer na taj način prenosimo riječi i misli likova publici. Citiranje je doslovno prenošenje izgovorenih riječi likova dok je parafraziranje prepričavanje dijela izgovorenih riječi publici. Citirati ili parafrazirati možemo i nečiji tekst, ali riječi likova

će u kontekstu narativnog novinarstva imati snažniju ulogu. „Citati i parafraze imaju etičke beneficije kod otkrivanja priča pojedinaca, potencijalno povećavajući kredibilitet novinara pred publikom, ali kod isticanja odgovornosti vladajućih prema njihovim postupcima. Ovdje također postoje etički izazovi, posebice kad reporter pokušava rekonstruirati dijalog prema sjećanju razgovora sa sugovornikom. Uz to, mnoge odluke moraju biti donesene kad je riječ o tome koje citate iskoristiti i na koji način te kako i kada koristiti parafraze. Takav problem uključuje elemente kao što su, primjerice pitanje kako unaprijediti priču, učiniti ju jasnijom, prikazati kontekst i reprezentativnost, napraviti balans, kako izbjeći stvaranje predrasude.“ (Ibid.)

Upravo na temelju navedenih elemenata kvalitetnog narativnog novinarstva u istraživačkom dijelu ovoga diplomskog rada bit će analizirane izabrane priče profesionalnih sportaša.

3. Sportsko novinarstvo i *The Players' Tribune*

Miroslav Vasilj, bosanskohercegovački novinar iz Mostara, autor udžbenika *Sportsko novinarstvo*, nudi sljedeću definiciju: „Sportsko novinarstvo definirano je kao posebna vrsta koja sportske događaje i s njima povezane teme najavljuje, prenosi, komentira te analizira. Neizostavni dio tog procesa su sportski događaji i njihovi sudionici, predmet informacije, mediji i sportski novinari te primatelji odnosno publika.“ (Vasilj 2014: 23) U svakodnevnom poslu prosječnom sportskom novinaru događaju se propusti u stvarima koje bi trebale biti rutinske, piše Vasilj: „Ovisnost novinara o vlasniku medija, sukob interesa, propusti u provjeravanju informacija, prikazivanje informacija koje daju prednost klubu ili sportašu, zadiranje u privatnost sportaša ili sportašice, prikazivanje nasilja i pogibeljnih scena, govor mržnje i plagijat.“ (Vasilj 2014: 32-35) Na temelju vlastitog (nevelikog) iskustva u sportskom novinarstvu¹⁰, mogu potvrditi kako takvi propusti – osim nedovoljnog obrazovanja u području kojim se novinar bavi, a o čemu Vasilj također piše – dolaze zbog velikih pritisaka urednika i kolega. U svijetu novih medija gdje se nove vijesti pojavljuju iz sekunde u sekundu, teško je zadržati jednaku razinu koncentracije i vještine kako bi se pogreške o kojima Vasilj govori svele na minimum. Narativno novinarstvo zato može biti idealan alat svakoga sportskog novinara. U ovome diplomskom radu navedeni su ranije neki primjeri nevjerojatnih sportskih priča prema kojima se mogu snimiti filmovi i napisati knjige. Za razliku od ishitrene svakodnevnice sportskog novinara, narativno novinarstvo autoru dopušta da polako uđe u priču te mu daje dovoljno vremena da je ispriča na pravi način i tako zaokupi pažnju čitatelja, kao što su to istaknuli neki dobitnici Pulitzerove nagrade spomenuti u ovom radu.

Premda je rašireno mišljenje kako je sport manje bitan za funkcioniranje današnjeg svijeta, pogotovo u usporedbi s politikom i ekonomijom, sport priča sjajne priče upravo zahvaljujući narativnom novinarstvu. Tijekom posljednjih 30 godina vidjeli smo sportske priče koje su ispričali novinari i sportaši – novinari tako što bi posvetili knjigu velikom uspjehu momčadi ili sportaša, a sportaši tako što bi uspješne karijere opisali u autobiografijama. U međuvremenu se pojavio i novi način na koji sportaši mogu ispričati priče iz vlastitog života – *The Players' Tribune*, portal koji dozvoljava profesionalnim sportašima da svojim obožavateljima ispričaju jedinstvene situacije iz svog života. Portal je pokrenuo velikan baseballa Derek Jeter, a osim pisanog materijala, sportaši pričaju priče putem videomaterijala i audiopodcasta. Bilo da se radi o Stephenu Curryju, svjetski poznatom košarkašu koji je

¹⁰ Posljednjih godinu i pol radim kao novinar u sportskoj redakciji portala *Index.hr*.

inspirirao mlađe kolege, podcijenjene na profesionalnom putu time što se više stavljao naglasak na njihove mane nego na vrline, ili Allenu Iversonu, Curryjevom umirovljenom kolegi koji piše o stereotipima modernog društva na koje je utjecao, *The Players' Tribune* već godinama sadrži neke od najboljih priča koje nisu ispričali novinari, ali one po mnogočemu pripadaju narativnom novinarstvu.

U istraživačkom dijelu ovoga diplomskog rada bit će analizirane priče Stephena Curryja i Allena Iversona kako bismo u njima odredili narativne elemente – prema već spomenutim kriterijima Davida Craiga: glas, opisivanje, odabir riječi, označavanje, interpretacija, analiza, anegdota, citiranje i parafraziranje – te potvrdili elemente narativnog novinarstva u sportskom novinarstvu, bez obzira na to što su ove priče napisali profesionalni košarkaši, a ne novinari.

4. Analiza narativnih elemenata prema Davidu Craigu

Prelazimo na praktični dio rada u kojemu ću dvije priče objavljene na *The Players' Tribune* analizirati pomoću elemenata kvalitetnog narativnog novinarstva Davida Craiga. Priče su napisale košarkaške legende Stephen Curry i Alen Iverson. Odabrao sam ove dvije priče iz dva osnovna razloga: (1) sadrže puno elemenata kvalitetnog narativnog novinarstva i (2) izrazito su emotivne.

4.1. Stephen Curry, Podcijenjen

tekst prenosimo u cijelosti.

Ljeto je 2001. Imam 13 godina i igramo za naslov prvaka države u Tennesseeju.

Bio sam visok 167 centimetara i imao možda 45 kilograma.

Teško smo izgubili, a ja sam igrao vrlo loše.

Napokon sam dobio priliku koju sam čekao cijelu godinu, da vidim kako mogu protiv najboljih, i nisam uspio. Stvarno nisam uspio. Osjećaj je bio kao poziv za buđenje. Trenutak istine i samo jedna lekcija koju sam mogao naučiti. Da nisam dovoljno dobar.

Sjećam se da sam ušao u sobu u hotelu, mislim da je bio Holiday Inn Express, i samo sam potonuo. Nisam bio bijesan, nisam bio ljut jer smo izgubili, bio sam... Potišten. Bio sam u oklopu. Osjećao sam se... Pa, mislim da sam se osjećao kako su nas naučili da se moramo osjećati na takvim velikim turnirima, to je dio košarkaške kulture, kao da vam život ovisi o tome. Moj tata je prošao taj put i dospio do lige. A njegov sin? Njegov sin nije mogao pokazati što zna protiv nekih tamo 13-godišnjaka.

Onda sam rekao sam sebi, ali nisam bio bijesan: "Ok. To je to? Nisam dovoljno dobar? Ovo je... Gotovo?"

Za mene u tom trenutku doista je bilo gotovo.

Slika 4.1.1. Prvi primjer Curryjeve priče

Priča je na portalu *The Players' Tribune* objavljena 9. siječnja 2019. Dan kasnije objavljen je prijevod cijelog teksta na portalu *Index.hr* (Prijevod H. V.). Na početku priče Curry dramatično opisuje situaciju koja mu se dogodila kao djetetu na košarkaškom turniru koristeći dobro odabrane riječi da bi dodatno naglasio kako se loše osjećao u tom trenutku: „Stvarno nisam uspio“, „Nisam dovoljno dobar“, „Samo sam potonuo“, „Nisam bio bijesan već

potišten“, „Bio sam u oklopu“. ¹¹ Navedeni izrazi služe boljem shvaćanju Curryjeva razočaranja u tom trenutku, ali i prezentaciji toga kako se najčešće djeca osjećaju nakon sportskih razočaranja, iako utakmica i poraz nisu ni približno od takve važnosti. S druge strane, ovaj uvod najavljuje sljedeći odlomak priče u kojemu Curry opisuje kako je razgovarao s majkom i dobio najvažniji savjet u životu koji pamti i danas. Kao što ćemo vidjeti u nastavku, Curryjeva priča dobiva na kvaliteti ne samo zbog snažnog opisivanja i odabira riječi, nego i zbog citiranja, kao elementa kvalitetnog narativnog novinarstva prema Davidu Craigu. Prvim citatom u priči prenose se vlastite misli nakon teškog poraza: „Ok. To je to? Nisam dovoljno dobar? Ovo je... Gotovo?“ Takvim početkom izaziva se i dodatni interes čitatelja jer oni koji znaju kako je Steph Curry danas jedan od najboljih košarkaša na svijetu, sada imaju priliku saznati kako je došao do takvog statusa s obzirom na to da je skoro odustao od košarke.

Ali također su me u tom trenutku posjeli moji roditelji, u tom Holiday Innu u Tennesseeju. Dali su mi najvažniji savjet u životu.

Da barem imam transkript jer je tu bilo nekih super stvari. Ukratko? Moja mama je vodila riječ. Rekla je: "Steph, reći ću ti ovo samo jednom. Poslije ovoga danas, ovaj košarkaški san... Bit će kakav će biti. Ali ovo ću ti reći. NITKO ne može napisati tvoju priču osim tebe. Nijedan skaut. Nijedan turnir. Nitko od ostalih klinaca koji možda neke stvari rade bolje. Nitko od tih ljudi, nitko ne može biti autor tvoje priče osim tebe. Samo ti. Zato dobro razmisli. Uzmi vremena. Onda idi i napiši što želiš napisati. Ali samo znaj, ovo je tvoja priča."

Čovječe, taj trenutak mi je ostao u pamćenju.

Ostao je sa mnom kroz godine odrastanja i kroz cijelu košarkašku karijeru. To je bio najbolji savjet koji sam ikada dobio. I svaki put kad sam ga trebao, svaki put kad su me zanemarili, podcijenili ili čak pokazali manjak poštovanja, sjetio sam se tih riječi i ustrajao sam.

Rekao sam si: "Nitko ne može napisati ovu priču osim mene. Ovo nije priča ostalih, nego je moja priča."

Čekajte, samo malo. Niste valjda mislili da je ovo jedna od onih priča gdje klinac dobije ohrabrenje roditelja i odjednom se sve promjeni na bolje, jel da? Jer...

STVARNO nije bilo tako.

Čovječe, i dalje sam bio toliko ispod radara da je to bilo nevjerovatno.

Sjećam se da je dio problema bila moja mršavost. Bio sam jako, jako mršav. Nisam mogao dobiti na kilaži da me ubiješ. Ja i moj rođak Will ušli bismo u GNC, mali šoping centar u našem kvartu. Gledali samo police tražeći neki magični lijek. Nikad nismo imali novca, tako da nismo ništa kupili. Mislim da smo samo pokušavali... Znaite što, uopće ne znam što smo pokušavali. Udahnuti magiju GNC prašine? Ostali bismo tamo 20 minuta, buljeći u velike tegle misterioznog praška. Moram... imati... Wheyboolic.

Slika 4.1.2. Drugi primjer Curryjeve priče

¹¹ Svi citati iz ove priče preuzeti su sa sljedećeg linka: <https://www.index.hr/sport/clanak/curry-skoro-sam-odustao-od-kosarke-onda-sam-dobio-najbolji-savjet-u-zivotu/2055265.aspx>

Citiranje „najboljeg savjeta u životu“ kod Curryja postaje poanta teksta – nije bitno što drugi misle o tvojim vještinama, koliko te podcjenjuju, stavljaju veći naglasak na tvoje mane nego na vrline, za uspjeh ili neuspjeh u karijeri nisu odgovorni ljudi oko individue koja se pokušava probiti u svom području. Curry ne ostaje samo na citatu, već ga još dodatno osnažuje interpretacijom namijenjenom čitateljima: „Čovječe, taj trenutak mi je ostao u pamćenju. Ostao je sa mnom kroz godine odrastanja i kroz cijelu košarkašku karijeru. To je bio najbolji savjet koji sam ikada dobio. I svaki put kad sam ga trebao, svaki put kad su me zanemarili, podcijenili ili čak pokazali manjak poštovanja, sjetio sam se tih riječi i ustrajao sam.“ U ovom dijelu teksta prvi se put koristi i anegdota kako bi se smanjila dramatičnost problema mršavosti pa Curry opisuje kako je s rođakom svaki dan u šoping centru tražio „neki lijek“ od kojeg više neće imati takvih problema.

I onda, jednog dana, iz ničega, dogodilo se.

Nabildali smo se.

Ne, šalim se. Nikad se nismo nabildali. Narastao sam nekoliko centimetara i skauti su me takvog promatrali u srednjoj školi: nizak, mršav, šutira tu i tamo.

Možete pogoditi kako je završilo.

Sastanak pred cijelom školom

Sjećam se kada je sveučilište prvi put razmišljalo o meni. Virginia Tech se zanimala za mene.

Ili bih trebao reći: Virginia Tech je pokazala interes.

Nije se činilo toliko ludo da su me htjeli. Moj tata je pohađao to sveučilište, ja sam rekao da bih volio biti tamo i čak sam počeo postizati dobre rezultate u srednjoškolskoj košarci.

A kada je pomoćni trener Virginije ponudio da će navratiti do škole kako bi se SASTAO sa mnom?

Stvarno sam mislio da ću dobiti ponudu.

Predložio sam da se sastanemo "tijekom ručka". Kul potez, zar ne? Vrlo profesionalno. Samo... Imam 16 godina, idem u školu s još 360 djece. "Ručak" je zapravo značio "ručak u školskoj kuhinji." Pred svim učenicima. Možda ipak nije bilo tako kul.

Ali veliki dan je došao, napokon je bilo vrijeme ručka. Njihov pomoćni trener je ušao. Imao je odjevenu polo majicu i kapu na glavi sa znakom sveučilišta. Rukujemo se, sjednemo i budimo iskreni, osjećao sam se hrabro. CIJELA ŠKOLA kao da ne može prestati pričati o meni i mom sastanku. Svi imaju onaj pogled "Ne gledam što se događa". Osjećam se kao da sam na krovu svijeta.

Slika 4.1.3. Treći primjer Curryjeve priče

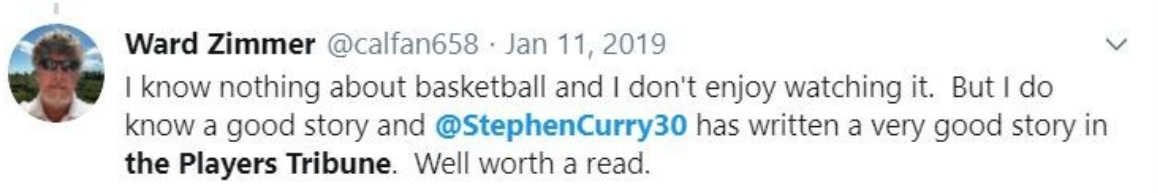
Priča potom „skače“ u budućnost, u vrijeme kada je Curry kao srednjoškolac počeo postizati dobre rezultate kao košarkaš što mu je, kako je prvotno mislio, donijelo sastanak s predstavnikom jednoga američkog sveučilišta. Sada kombinira anekdotu i detaljno opisivanje

kako bi uvukao čitatelja dublje u priču: „Predložio sam da se sastanemo „tijekom ručka“. Kul potez, zar ne? Vrlo profesionalno. Samo... Imam 16 godina, idem u školu s još 360 djece. „Ručak“ je zapravo značio „ručak u školskoj kuhinji“. Pred svim učenicima. Možda ipak nije bilo tako kul. Ali veliki dan je došao, napokon je bilo vrijeme ručka. Njihov pomoćni trener je ušao. Imao je odjevenu polo majicu na sebi i kapu na glavi sa znakom sveučilišta. Rukujemo se, sjednemo, i budimo iskreni, osjećao sam se hrabro. CIJELA ŠKOLA kao da ne može prestati pričati o meni i mom sastanku.“ U ovom je primjeru upotrijebljen verzal (CIJELA ŠKOLA) kojim se naglašava koliko je Curry bio uzbuđen u tom trenutku. U cijeloj priči ima još nekoliko takvih primjera. Na kraju anegdote autor citira pomoćnog trenera koji mu nudi mjesto *walk-on* košarkaša, što je zapravo značilo da nisu zainteresirani za njega.

U posljednjem dijelu priče Curry otkriva kako je dobio ideju za pisanje, koja ujedno predstavlja objašnjavanje mlađoj generaciji kako se nositi s time što ih netko podcjenjuje. To je njegov glas, kako kaže Craig, sposobnost za prepoznavanje zanimljivosti priče, što je jedan od elemenata kvalitetnog narativnog novinarstva. Ponovno odabirom riječi dobro naglašava svoju poantu, ali ujedno i analizira problem te utječe na interpretaciju čitatelja. Želi naglasiti svima koliko je bio podcijenjen kao košarkaš kroz odrastanje, no unatoč tome je postao jedan od najboljih na svijetu. Tako pokušava motivirati sve klince koji razmišljaju o odustajanju samo zato jer im drugi govore da nisu dovoljno dobri: „Smatram da onda imamo problem. Mislim da tu djecu, djecu koja vole košarku, djeca koja bi trebala istraživati tu ljubav, stavljamo u situaciju da im namećemo ograničenja. Situaciju u kojoj ograničenja dolaze ispred toga da samostalno testiraju svoje granice. To je ideja kampa 'The Underrated Tour'. Stvoriti košarkaški kamp, za sve srednjoškolce koji su ocijenjeni s tri ili manje zvjezdica. Kamp za djecu koja vole igrati i koja traže šansu da pokažu skautima da bi njihova slaba točka u igri zapravo mogla biti tajna snaga. Kamp za sve koji neće dozvoliti ostatku svijeta da mu napiše njegovu priču.“ Duhovito završava: „Jer već imam jedan svoj kamp i odličan je. Ali znate tko ne bi dobio pozivnicu na takav kamp? Ja. I kažem vam, zaista vidim nešto u tom liku. Nemojte ga zanemariti. Mali je ubojica.“

Curry redovno piše za *The Players' Tribune*, ali ovo je tekst koji je dobio najpozitivnije reakcije publike, a glavni razlog tome je efektna upotreba narativnih elemenata u ključnim dijelovima priče. U pravim je trenucima unesena drama. Zanimljivi citati, opisivanja, odabir riječi i anegdote drže čitatelje uključenim u priču. Dovoljno je samo upisati *The Players' Tribune* Stephen Curry u Twitter tražilicu i odmah vidimo koliko su ljudi oduševljeni Curryjevim pisanjem, ne samo teksta koji je analiziran u ovom radu. Za ilustraciju su

dovoljna dva sljedeća komentara koja sam izdvojio – prvi, čovjeka koji ne prati košarku a kaže kako se radi o sjajnoj priči, i drugi u kojemu je djevojka napisala da se gotovo rasplakala.

Slika 4.1.4 Reakcija čitatelja na Curryjev tekst

Slika 4.1.5 Reakcija čitateljice na Curryjev tekst

4.2. Allen Iverson, Allen

Priča Allena Iversona objavljena je na *The Players' Tribune*u 6. prosinca 2018. godine. Prijevod cijele priče na portalu *Index.hr* objavljen je 12. prosinca iste godine, a preveo ju je kolega Stjepan Mati.

"Larry Hughes voli pričati ovu priču.

Početak je sezone, a Larry je rookie, klinac. Završili smo s treningom i svi dečki su na parkiralištu kraj dvorane. Tipičan dan. Zafrkancija, pričanje o svačemu... I dok tako pričamo, prilazimo mojem Bentleyju.

Meni Bentley ne znači previše. To je samo auto, ali ne svim ljudima. Ako ste Allen Iverson, to je Bentley. Ako niste, to je BENTLEY. Za Larryja je to bio BENTLEY. I imao je onaj zapanjeni pogled.

Tako Larry stoji na parkiralištu i ima onaj zaprepašteni pogled. Gleda auto... Gleda mene... I kaže: 'Yo, A.I., daj meni nabavi jedan!'

Nisam oklijevao ni sekunde.

'Stari, uzmi moj.'

Nikad u životu nisam vidio nekog toliko zahvalnog. Ali, sad ide zabavni dio. Larry je vjerojatno mislio da je to moj jedini Bentley. Ha, ha. Ne baš. Imao sam ih, 'ajmo reći, nekoliko. Ja sam dobar tip, ali nisam toliko dobar da bih ti dao svoj jedini Bentley.

I tako, Larry uzima ključeve, baca torbu na stražnje sjedalo i odjuri s parkinga. Nikad u životu nije vozio takav automobil i vjerojatno je pomislio:

'E, danas ću dužim putem kući da me svi vide u njemu.'

Uglavnom, sljedećeg jutra na treningu sam ugledao Larryja i pitam ga kako mu je bilo. Pogledao me kao da je vidio duha i rekao mi:

'Ti baš nisi normalan.'

'O čemu ti', upitao sam ga.

'U redu, jasno mi je. Ovo je neka inicijacija za rookieje, je' da?', odgovara i izgleda kao da nije oka sklopio.

'Kakva inicijacija, Larry, što pričaš ti?', upitao sam ga.

'OSTAVIO SI MI PRAZAN REZERVOAR!'

Slika 4.2.1. Prvi primjer iz Iversonove priče

Allen Iverson ima drugačiji pristup od Stephena Curryja te priču otvara anegdotom koja zapravo opisuje percepciju publike – za neke je Iverson „ikona ili košarkaški mit“, kako i sam tvrdi, dok ga drugi vide kao čovjeka velikog ega kojemu nikada nije bila u interesu dobrobit momčadi, već se jedino brinuo o tome kako će njegova igra i statistika izgledati nakon svake utakmice. Anegdotu kombinira s citatima svoga razgovora s Larryjem Hughesom, prije i nakon što mu je poklonio Bentley.

Do dana današnjeg Larry misli da sam mu dao auto znajući da je rezervoar prazan i da sam znao kako on neće znati protumačiti Bentleyjev indikator za gorivo. Ispostavilo se da se Larry vozikao okolo, naokolo te da je ostao bez goriva daleko u zapadnom dijelu grada koji nije baš najugodniji. Tako je satima sam sjedio u tom Bentleyju usred periferije i čekao cijelu noć dok mu netko nije pomogao.

Ja i Larry smo danas kao obitelj, ali on i dalje priča tu priču svakome. Postala je urbana legenda. Za polovicu ljudi koji je čuju ja sam okrutni gad koji mu je smjestio, a za drugu polovicu sam svetac koji je rookieju dao svoj Bentley.

Ne znam zašto, ali često razmišljam o toj priči u zadnje vrijeme. Ne baš o njoj, više o onome što ona predstavlja. Shvatio sam da cijeli svoj život ja nisam bio samo neka osoba. Nikad nisam bio ono što ja zapravo jesam. Neki me vole, neki me mrze. No svi oni imaju svoj način tumačenja onoga što ja jesam, a to često uopće nije točno. Kao da sam više od samog života, neka ikona ili košarkaški mit.

No, u cijelom svojem životu nikad nisam mogao biti - običan. Običan tip, ljudsko biće. Jesam li dobar? Ma, jesam, barem tako mislim. Jesam li griješio? Čovječe, tko nije. Naravno da jesam. Tu negdje, između pogrešaka i onog najboljeg u meni, tu negdje sam pravi ja. Tu je A.I.

I mislim da nikad niste imali priliku upoznati tog tipa.

Upravo to sam želio postići kad sam dobio priliku napisati ovaj tekst. Nisam želio pisati o trenerima, treninzima i utakmicama. Pun mi je kufer tih priča. Iskreno? Želio sam ovo napisati kao jedna obična osoba. Nešto kao 'Evo nekoliko stvari o Iversonu koje želim da znate'. Piše: Allen Iverson. Pa, krenimo redom.

Slika 4.2.2. Drugi primjer iz Iversonove priče

Mišljenje javnosti o Iversonu, osim u navedenoj anegdoti, vidi se i u sljedećim riječima: „Za polovicu ljudi koji je čuju ja sam okrutni gad koji mu je smjestio, a za drugu polovicu sam svetac koji je rookieju dao svoj Bentley.“¹² Iverson ovdje koristi zanimljiv odabir riječi kako bi naglasio suprotnosti („okrutni gad“ i „svetac“), a potom priznaje kako je istina „negdje između“ i da je to njegova motivacija (glas kao element kvalitetnog narativnog novinarstva) za pisanje ove priče: „I mislim da nikad niste imali priliku upoznati tog tipa. Upravo to sam želio postići kad sam dobio priliku napisati ovaj tekst. Nisam želio pisati o trenerima, treninzima i utakmicama. Pun mi je kufer tih priča. Iskreno? Želio sam ovo napisati kao jedna obična osoba. Nešto kao 'Evo nekoliko stvari o Iversonu koje želim da znate'. Piše: Allen Iverson.“ Time ujedno i analizira te utječe na interpretaciju čitatelja, što zapravo radi i kroz cijelu priču.

¹² Svi citati u ovoj analizi preuzeti su sa sljedećeg linka: <https://www.index.hr/sport/clanak/da-vam-ja-nesto-kazem-o-jordanu-i-lebronu/2048207.aspx> (Prijevod S. M.)

Osim košarkaških izvedbi na terenu, Iverson je poznat i kao ikona izvan terena jer je promijenio način na koji se profesionalni sportaši odijevaju. Na početku je većina američkih medija bila zgrožena Iversonovim stilom zato što se prije utakmica odijevao kao prosječni Afroamerikanac (dva-tri broja veće hlače, kao i majica, kapa naopačke, nakit...) dok se očekivalo da većina sportaša dolazi u odijelima. Usporedbom s filmom *Vrućina* Iverson ukazuje na svijet stereotipa u kojemu živimo jer, iako se film bavi kriminalcima, nitko ne sumnja u njihove radnje zato što hodaju u odijelima, a u isto vrijeme mnogi su Iversona smatrali kriminalcem samo zbog stila odijevanja: „Vidi ga, lopov. Ima frizuru kao gangster, ne oblači se kao profesionalni sportaš“, navodi Iverson citirajući neke komentare koje je čuo u životu. To je ujedno i interpretacija zbog toga što će neki ljudi s drugačijim životima koji jako vjeruju stereotipima doista zaključiti da Iverson izgleda kao lopov zbog njegovog stila frizure, odjeće i obuće.

Iverson dalje objašnjava zašto se tako odijevao – naime, tako su izgledali stariji dečki iz kvarta u kojemu je odrastao, a koji nisu nosili odijela već skupe čizme, hlače i majice što si je on mogao priuštiti tek nakon što je uspio kao NBA zvijezda. Za razliku od Curryja, Iverson manje koristi verzal, ali je ovdje ipak istaknuo kako je JEDINO htio nositi takvu odjeću dok je odrastao i time naglasio koliko mu je to značilo.

Evo jedna priča o Mikeu. Nije neko čudo, ali ni ne mora biti. Godina je 2003. i na njegovoj smo zadnjoj All-Star utakmici. Znete da sam ja cijeli život nosio Reebok, ali ima nekih posebnih prilika, a ovo je bila takva. Htio sam mu na taj način odati počast. Našao sam neku njegovu Nikeovu majicu, izrezao Nikeov znak i došao u dvoranu. Tražio sam Mikea.

Ušao sam u jednu svlačionicu - nema ga. Ušao u drugu - nema ga. Treća - nema ga. Napokon, došao sam do trenerske sobe. Otvaram vrata... Nema nikoga. Samo Mike. I to u pozi kakvu si uopće ne možete zamisliti.

Mike sjedi u svojem dresu zavaljen u onoj uredskoj stolici kao da ga apsolutno zaboli za sve drugo na svijetu. Držao je noge na stolu i - pušio cigaru. Pogledao me na trenutak, odmjerio što nosim na sebi, nasmijao se i kimnuo glavom. I povukao dim.

TI SE ZAJEBAVAŠI? Ja za sebe mislim da sam cool, dobar sam lik. No, Mike je jedina osoba na svijetu, NA SVIJETU, koja može tako lako biti toliko cool i to kao da iznad glave ima aureolu cool-osti.

Nikad neću zaboraviti tu scenu. Sjećam se svih najmanjih detalja. Alo, ljudi, sjedi u dresu i puši cigaru prije All-Star utakmice. U trenerskoj sobi. Da ponovimo, sjediš u trenerskoj sobi u dresu i pušiš jebenu cigaru prije svoje zadnje All-Star utakmice!? Čovječe, pa ti si kralj svijeta. Svije-ta.

Molim vas, budite pristojni u ovom slučaju i nemojte me pitati je li zaista bilo tako. Nemojte to raditi kad je u pitanju crni Isus. I nemojte to pitati kad se govori o tome je li Mike G.O.A.T.

Slika 4.2.3. Treći primjer iz Iversonove priče

U nastavku Iverson mijenja smjer priče i pozornost preusmjerava na aktualna košarkaška događanja. Anegdotom pokušava objasniti zašto je za njega Michael Jordan najbolji košarkaš svih vremena iako mnogi iz mlađe generacije vide LeBrona Jamesa kao najboljeg u povijesti. Rasprave traju i danas. Ovakav prelazak ima smisla jer je Iverson namjeravao napisati tekst „poput običnog čovjeka“, koji prati košarku pa često i raspravlja o ovakvim temama. Iverson objašnjava anegdotom i zašto je noviji način upravljanja NBA momčadima za njega lošiji od onoga u njegovo vrijeme, a nakon toga se vraća na stil odijevanja koji je danas posebno izražen u NBA ligi. Označavanjem je istaknuo kako je za njega najvažnije što je promijenio način percipiranja mladih i uspješnih sportaša Afroamerikanaca zbog čega misli da će se javnost možda čuditi nekim odjevnim izborima poznatih američkih sportaša, ali nitko ih neće optužiti za kriminal zbog odjeće koju nose. Iversonova priča završava još jednom anegdotom koja je metafora njegova karaktera – uvijek će ići do kraja u životu i dati sve od sebe te se nada kako su čitatelji njegovog teksta sada shvatili kakva je osoba, što je još jedno označavanje kojim utječe na interpretaciju čitatelja. To je zapravo označavanje, glas i interpretacija u jednome jer je na kraju, kao i u većini teksta, htio naglasiti kako se radi o običnom čovjeku, sa svim vrlinama i manama, s kojima se većina čitatelja može poistovjetiti.

4.3. Sinteza dviju analiza

U ovom ću potpoglavlju napraviti sintezu elemenata kvalitetnog narativnog novinarstva prema analizama dviju priča s *The Players' Tribunea*, Stephena Curryja i Allena Iversona. Pomoću tablice jednostavno ću prikazati koliko elemenata narativnog novinarstva ove dvije priče imaju.

Elementi kvalitetnog narativnog novinarstva prema Davidu Craigu	Priča Stephena Curryja	Priča Allena Iversona
Glas	Da	Da
Opisivanje	Da	Da
Odabir riječi	Da	Da

Označavanje	Da	Da
Interpretacija	Da	Da
Analiza	Da	Da
Anegdota	Da	Da
Citiranje	Da	Da
Parafraziranje		

Tablica 4.3.1. Elementi kvalitetnog narativnog novinarstva u dvije priče s The Players' Tribunea

Prema ovoj tablici vidi se kako u obje priče postoje svi elementi kvalitetnog narativnog novinarstva osim parafraziranja, no kao što je istaknuto ranije u radu, citat je ionako moćniji jer doslovno dočarava čitatelju što je neka osoba izgovorila, dok je tijekom parafraziranja veća sloboda autora što može utjecati na interpretaciju čitatelja. Ipak, obje priče imaju više razlika nego sličnosti. Curry svoju priču drži dramatičnom, ali isto tako u pravim trenucima koristeći anegdote smanjuje tu napetost – dramatičnost očito služi tome kako bi uvjerljivo prikazao kako se osjećao u trenucima kada je razmišljao napustiti košarku, ili kada mu netko iskaže nepoštovanje. Takvom interpretacijom i jakim opisima utječe na dojam čitatelja, želeći im prenijeti mentalitet koji posjeduje, odnosno dokazati „nevjernicima“ u njegove sposobnosti da su u krivu. Neki će čitajući njegovu priču možda reći kako nema potrebe za takvom razinom drame jer se radi o košarci, igri i sportu, no Curry tako jednostavno pokazuje kakav mentalitet ima cijeli život u košarci pa se može zaključiti kako u tome leži veliki dio njegovog uspjeha.

„Shvatio sam kako ljudi pretpostavljaju da kada dosegneš određenu razinu uspjeha, da osjećaj 'podcijenjenosti' nestaje. I kada dosegneš jedan od ultimativnih ciljeva, taj osjećaj nestane zauvijek.

Moje iskustvo? U mojoj glavi nikada ne nestane.

U mojoj se nije ni smanjio.

Nije se smanjio 2010. kada sam pokušao natjerati pet franšiza da požale zbog svojih draft odluka. Ni 2011. kada sam pokušao pokazati da više vrijedim kao igrač, nego igrači za

zamjenu. Ni 2012. kada sam imao velikih problema s gležnjevima i nakupio puno poraza. Ni 2013. kada sam pokušao opravdati produljenje ugovora, a puno ljudi nije smatralo da to zaslužujem. Ni 2014. kad sam naumio pokazati ekspertima da su u krivu kad su govorili da 'Curryjeva košarka neće funkcionirati u doigravanju'. Ni 2016. kada smo rušili rekord Bullsa od 72 pobjede u regularnoj sezoni. Ni 2017. pokušavajući shvatiti kako su Warriors PRokoCkaLi 3-1 PRedNOst u FinalU. Ni 2018. pokušavajući savladati hrpetinu ozljeda i jako dobru ekipu Rocketsa i što god su nam još bacili na putu. Čak ni 2019., čovječe, čak ni ove godine, kada pokušavamo izaći iz groba u koji ljudi pokušavaju zakopati naš povijesni uspjeh”, objašnjava u jednom ulomku u kojem je očito više elemenata kvalitetnog narativnog novinarstva – opisivanje, odabir riječi, interpretacija, analiza.

S druge strane, Iverson odmah otvara priču anegdotom kako bi dao do znanja čitateljima da ne piše svoj tekst u ozbiljnom tonu, već kako kasnije detaljno objašnjava, želi pokazati tko je pravi Allen Iverson. Jedan od najkontroverznijih košarkaša u povijesti kroz karijeru je prolazio put od ikone i legende do huligana i propalice koji loše utječe na mladež. Danas je dojam puno bliži prvom opisu, većina košarkaškog svijeta iskazuje poštovanje i divljenje Iversonu. Njegova se priča temelji na anegdotama i laganom tonu te odaje dojam kao da bi tako razgovarao i s vama da ga sretnete na ulici. Ipak, anegdote nisu jednostavno ispričane, već u njima koristi puno opisa, kao što to pokazuje sljedeća anegdota o Michaelu Jordanu.

„Znate da sam ja cijeli život nosio Reebok, ali ima nekih posebnih prilika, a ovo je bila takva. Htio sam mu na taj način odati počast. Našao sam neku njegovu Nikeovu majicu, izrezao Nikeov znak i došao u dvoranu. Tražio sam Mikea. Ušao sam u jednu svlačionicu - nema ga. Ušao u drugu - nema ga. Treća - nema ga. Napokon, došao sam do trenerske sobe. Otvaram vrata... Nema nikoga. Samo Mike. I to u pozi kakvu si uopće ne možete zamisliti. Mike sjedi u svojem dresu zavaljen u onoj uredskoj stolici kao da ga apsolutno zaboli za sve drugo na svijetu. Držao je noge na stolu i - pušio cigaru. Pogledao me na trenutak, odmjerio što nosim na sebi, nasmijao se i kimnuo glavom. I povukao dim. TI SE ZAJEBAVAŠ!? Ja za sebe mislim da sam cool, dobar sam lik. No, Mike je jedina osoba na svijetu, NA SVIJETU, koja može tako lako biti toliko cool i to kao da iznad glave ima aureolu cool-osti. Nikad neću zaboraviti tu scenu. Sjećam se svih najmanjih detalja. Alo, ljudi, sjedi u dresu i puši cigaru prije All-Star utakmice. U trenerskoj sobi. Da ponovimo, sjediš u trenerskoj sobi u dresu i pušiš jebenu cigaru prije svoje zadnje All-Star utakmice!? Čovječe, pa ti si kralj svijeta. Svijeta.“

Curry u svojoj priči puno više opisuje, no najveća je razlika između ovih dviju priča u glasu. Cijela priča nastaje iz glasa, razloga za pisanjem neke priče. Curry pokazuje koliko mu oduvijek smeta kada ga otpisuju, što je i bio razlog zbog kojega je postao jedan od najboljih na svijetu. Uz to, takvim razmišljanjem pokušava inspirirati druge ljude kojima govore da nisu dovoljno dobri. Cijela priča je napisana u takvom tonu, uz pravovremeno uključene anegdote kako bi pokazao da je unatoč svemu uživao u cijelom putu.

Iverson je htio dokazati kako je običan čovjek, a ne božanstvo ili propalica kako ga neki doživljavaju. U takvom tonu je i napisao svoju priču, u kojoj je objasnio zašto se oblačio kako se oblačio, pisao o LeBronu i Jordanu kao što obični fanovi košarke raspravljaju o njima na haklu te još jednom dodatno istaknuo da prava istina o njemu leži u sredini.

Što se tiče sličnosti, ima ih više, ali najveća je sličnost u emocijama. Istina je da emocije nisu navedene među elementima kvalitetnog narativnog novinarstva, no kao što je spomenuto ranije u radu, kada sam citirao osvajača Pulitzerove nagrade Toma Frencha, radost i ljubav imaju također veliki utjecaj na kvalitetu narativnog novinarstva. S obzirom na to da su Iverson i Curry košarkaši te vjerojatno nemaju vremena detaljno učiti o narativnom novinarstvu, emocije su ono što ih vode. Curryja je za tekst inspirirao osjećaj podcijenjenosti koji ga prati cijeli život dok je Iversona inspiriralo to što je htio objasniti tko je on zapravo. Iz tih emocija nastale su i anegdote u priči, citati, analize, interpretacije, označavanja i ostali elementi kvalitetnog narativnog novinarstva.

Isto se događa u pričama novinara – ideju za priču pokrenut će uvijek neka emocija, bilo pozitivna ili negativna. Razlika je jedino u tome što smo mi novinari svjesni ostalih elemenata narativnog novinarstva i možemo bolje utjecati na to kada primjerice treba uvesti neki element u priču. No, čak i tada će nas ponovno voditi osjećaj i(il) emocija jer se takve priče u narativnom novinarstvu ne mogu pisati šablonski kao što se primjerice pišu kratke vijesti, s 5W pitanja i zaključkom.

5. Praktični dio rada

Slijedi praktični dio diplomskog rada u kojemu ću provjeriti kriterije Davida Craiga tako da na temelju njih napišem vlastitu sportsku priču s elementima kvalitetnog narativnog novinarstva. Priča je to o sezoni 2013./14. košarkaškog kluba Cibone. Ovim praktičnim dijelom dokazat ću kako dobra narativna priča mora imati elemente kvalitetnog narativnog novinarstva, kao što ih imaju dvije analizirane priče s *The Players' Tribunea*. Nakon autorske priče, napravit ću narativnu analizu na isti način kao što je to učinjeno u pričama Stephena Curryja i Allena Iversona.

5.1. Autorska priča

Košarka već dulje vrijeme u Hrvatskoj nema status kao u većini drugih zemalja. Radi se o drugom najpopularnijem sportu na svijetu nakon nogometa koji svojom dinamikom, uzbudljivošću i atraktivnošću privlači publiku u dvorane i pred televizore. Jednaka je situacija sa mnom. Postao sam ljubitelj sporta od najranije dobi, a košarka je ušla u moj DNA početkom 2000-ih kada sam kao klinac koji još nije krenuo u školu pratio poteze Scoonieja Penna, Nikše Prkačina, Josipa Sesara i ostalih tadašnjih zvijezda Košarkaškog kluba Cibone. Današnji klinci ne prate domaću košarku, misle da je NBA jedino mjerilo kvalitete u sportu, ekvivalent sportskog Hollywooda, ali ja sam odrastao uz hrvatsku i europsku košarku. Kada ste iz Ivanić Grada koji nema velikih sportskih klubova, uče vas navijanju za klubove iz najbližeg velikoga grada, a to su nama bili klubovi iz Zagreba: Dinamo, Mladost, Cibona i RK Zagreb. Sve sam ih detaljno pratio, ali vezao sam se uz Cibonu nakon jednoga posebnog trenutka kojeg se sjećam i danas. Nije se radilo o nekoj bitnoj utakmici, Cibona je dočekala Split na početku sezone 2003. i ušlo se u napetu završnicu. Tada, što sam saznao puno godina kasnije, Split je predvodio Dino Rađa, legenda hrvatske košarke koji je u 35. godini uništavao protivnike u hrvatskoj ligi, a tako je bilo i protiv Cibone. Čovjek je bio nezaustavljiv, znate koliko ste dobri kada to može prepoznati šmrkavac poput mene koji si još nije znao tenisice zavezati, a kamoli razumjeti košarku. Kada je Split gubio jedan razlike nekoliko sekundi prije kraja, Rađa je dobio loptu i teškim šutem sa skokom unatrag donio pobjedu Splitu. Kao sedmogodišnji klinac koji je tek krenuo u školu, prvi sam put tada osjetio užasno razočaranje, koje se u sportu tako često događa. Onaj trenutak kada ste toliko blizu pobjede (ili u ovom

slučaju ekipa za koju navijate) da se već vidite kako slavite, da bi vam jedan potez i potpunu euforiju i oduševljenje zamijenilo razočaranje, tuga i plač.

Da, tada sam prvi put plakao zbog sporta. Jako sam plakao, ni roditeljima nije bilo jasno što se događa dok sam se jecajući spremao na spavanje. „Ma sine, to je samo sport, bit će još puno utakmica“, govorio je tata dok sam tonuo u san, razmišljajući kako je uopće Dino Rađa pogodio taj šut. Svijet mi se srušio. Naravno da situacija nije bila tako ozbiljna, ali svako dijete prođe kroz takvu situaciju u životu. Ma znate, kada se dogodi nešto nebitno za nastavak uobičajenog života sutra, no tebi je u tom trenutku kraj svega. Tijekom odrastanja, za mene je to gotovo uvijek bio sport, ovaj put Cibona. Jednostavno, od tog trenutka postao sam Cibonaš. Navijanje za Hrvatsku, ostale klubove poput Dinama, Mladosti i Zagreba bilo je također prisutno, no do tada u životu nisam iskusio nikakvo razočaranje kao te večeri 2003. kada je Rađa pogodio šut za pobjedu i srušio moju Cibonu. Bio sam premlad da bih se sjećao 1998. i pohoda hrvatske nogometne reprezentacije na broncu na Svjetskom prvenstvu u Francuskoj. Kroz maglu se sjećam Svjetskog nogometnog prvenstva 2002. i ispadanja hrvatske reprezentacije u skupini. Sjećam se kako mi je majka crtala kvadratiće na licu prije velike pobjede protiv Italije kada je Miki Rapaić zabio volejčinu kakve se danas ne bi posramio Cristiano Ronaldo. Majka mi je govorila da ću tako i ja igrati jednog dana. Sjećam se i tuge nakon poraza protiv Meksika i Ekvadora zbog kojih smo i ispali s prvenstva. Posebno se sjećam glupog prekršaja Borisa Živkovića na nekom od meksičkih igrača zbog kojih je Meksiko dobio penal, a Živković crveni karton te tako ostavio svoju ekipu na cjedilu do kraja utakmice. Iako sam tada učio vezati tenisice, pravilno držati nož i vilicu, znao sam da se to ne radi. No, prvu pravu tugu osjetio sam te 2003. zbog Splita i Dina Rađe. Tada nisam ni znao da sam se povezao s najvećim košarkaškim klubom u povijesti Hrvatske. Kada pogledamo vitrinu trofeja, to je doista tako. Dvostruki europski prvak, dva Saporta kupa (drugo najjače europsko klupsko košarkaško natjecanje u Europi do 2002.), tri naslova prvaka Jugoslavije, osam jugoslavenskih kupova, čak 19 naslova hrvatskog prvaka, sedam hrvatskih kupova i jedan naslov regionalne lige. Broj legendi hrvatske pa i svjetske košarke koje su prolazile kroz Cibonu također je impozantan. Mihovil Nakić, Andro Knego, trener Mirko Novosel, Krešimir Ćosić, Dražen Petrović samo je šačica legendi. Jednostavno, govorimo o klubu koji ima veliku zaslugu u uspjesima hrvatske i europske košarke.

Nažalost, početkom 2000-ih takva se tradicija počela mijenjati. U Europi, Cibona je bila daleko od sile iz sedamdesetih i osamdesetih kada je zagrebački klub uvijek bio među favoritima za osvajanje naslova. Budžet se počeo smanjivati, sve više su se dovodili

neprovjereni Amerikanci. Ono što je Cibonu krasilo kroz njezino najbolje razdoblje prošlog stoljeća, a to je razvijanje mladih domaćih igrača, sve je više nestajalo. Kod kuće je Cibona i dalje bila dominantna, većinom je uzimala naslove prvaka, ali u Euroligi je sve više padala. Razlog je bio u tome što je klub počeo trošiti novac koji nema, odnosno obećavati ugovore igračima koje jednostavno nije mogao ispuniti. Klub je do određene mjere uspijevao zadržati rezultatsku i financijsku stabilnost radi zaduživanja i novca sponzora koji se ipak iz godine u godinu smanjivao. U jednom trenutku činilo se kao da je jedina motivacija kluba bila zadržati pravo nastupa u Euroligi jer je Cibona jedina od svih europskih velikana 20 godina zaredom igrala u najjačem momčadskom košarkaškom natjecanju u Europi, ali je i to je s vremenom stalo.

Bože Miličević je čovjek koji je 15 godina vodio Cibonu, do 2008. godine kada je vidio da mora napustiti brod koji tone. „Najzaslužniji“ za Ciboninu politiku zaduživanja i obećavanja nerealnih ugovora igračima i trenerima odobrio je dvije godine ranije 20 milijuna kuna Zagrebačkoj banci koja se upisuje na nekretnine u vlasništvu Cibone, no treba reći kako je cijelu ideju o kreditu pokrenuo, tadašnja desna ruka gradonačelnika Milana Bandića, Ivo Jelušić, koji je 2006. ušao u Cibonu. Klub je do tih nekretnina došao još tijekom sedamdesetih godina prošlog stoljeća, a radi se o više poslovnih prostora u ukupnoj dimenziji od tri i pol tisuće kvadrata. U isto vrijeme, trošenje novca kojeg se zapravo nije imalo sve je više raslo, a samim time i Cibonin dug.

Pravi iznos nikada nije dospio u medije, a spominjale su se iznosi od 50 do 150 milijuna kuna. Godine 2010. Cibona je zato bila pred gašenjem pa je grad Zagreb „velikodušno“ ponudio otplatiti 20 milijuna kuna kredita. U zamjenu je dobio Cibonine poslovne prostore, a Bandićevi ljudi sve su više počeli ulaziti u klub. Ivica Lovrić, pročelnik grada Zagreba za obrazovanje, kulturu i sport, postao je predsjednik Cibone u prosincu iste godine. S njim su još došli Zdenko Antunović i Slavko Kojić, također Bandićevi ljudi koji su poput dugogodišnjega gradonačelnika Zagreba bili predmeti istrage USKOK-a. Poslovni prostori dani su u ruke grada ispod cijene, o čemu svjedoči i Cibonina legenda Andro Knego koji je te godine na Bandićev nagovor postao sportski direktor kluba. Kada je odbio Bandićev prijedlog o preuzimanju nekretnina, zagrebački gradonačelnik ga je otjerao iz kluba: „Bandić me prisilio da odem. On je tražio da Gradu predamo klupske nekretnine po puno nižoj cijeni no što su one vrijedile i da će Grad onda vratiti dug Zagrebačkoj banci koja je imala hipoteku nad tim nekretninama. Ja to nisam dopustio pa sam morao otići zajedno s cijelim Predsjedništvom da bi došli Bandićevi ljudi, neko tročlano predsjedništvo, i izveli to isto. I tako je Cibona

ostala bez ičega, bez svojih nekretnina¹³, rekao je Knego. Najveću odgovornost u tom novom tročlanom predsjedništvu imao je Ivica Lovrić, koji će imati ključnu ulogu i u dovođenju najvećega hrvatskog talenta prošlog desetljeća, Darija Šarića. Mladi Šibenčanin prije toga je bio igrač Zagreba koji je bio na rubu propasti, a već je dogovorio prelazak u španjolski Bilbao koji zbog financijskih problema nije mogao platiti odštetu od 550 tisuća eura. Zato je to napravila Cibona koja je imala još gore financijske probleme, ali i prijatelja u Josipu Klemmu, tada vlasniku zaštitarske tvrtke Klemm sigurnost i predsjedniku Udruge specijalne policije. Zbog različitih sumnji u malverzacije oko posudbe novca taj je transfer i dalje pod istragom USKOK-a, no omogućio je Ciboni zadnju sportsku uspješnu godinu koja se dogodila 2013. godine. I ne, za uspjeh nitko iz uprave ili grada nije bio odgovoran, već igrači i treneri kojima je i dalje kasnila plaća, kojima se lagalo, a oni su tada napravili takvu priču za koju bi bilo žalosno da se zaboravi – nadam se kako će jednog dana postati barem dokumentarni film. Redovi koji slijede najmanje su što Cibonina ekipa iz 2013. zaslužuje.

Cibona je tada najavila pohod na osvajanje regionalne ABA lige. Radi se o natjecanju najvećih košarkaških klubova na prostoru bivše Jugoslavije, a regionalna liga je tih godina postala još važnija jer se samo plasmanom u finale natjecanja mogao osigurati ulazak u Euroligu, najjače europsko klupsko natjecanje. Zagrebački prvak nikada nije osvojio ABA ligu, do tada je tri puta bio u finalu, a najbolnji poraz dogodio se 2010. u finalu u Areni Zagreb protiv Partizana. Spremni za još jednu „traumu“ iz mog djetinjstva? Bojan Bogdanović pogodio je tricicu za vodstvo 0,6 sekundi do kraja – tada sam petnaestgodišnjak i trčim po stanu od sreće, vraćam se natrag u sobu i vidim da igrači Partizana slave. Ništa mi nije jasno, kao ni više od 16 tisuća ljudi u dvorani. Na usporenoj snimci vidi se kako Dušan Kecman, igrač Partizana, sa svoje polovice pogađa tricicu sa zvukom sirene za pobjedu Partizana. Opet mi se vraća onaj osjećaj iz 2003. kada me Dino Rađa natjerao na plač. Ovaj put ipak nisam plakao, jednostavno sam bio prazan, kao i svi igrači i navijači Cibone, no osjećaj urušavanja svijeta oko mene i dalje je bio prisutan.

Zato sam se još više razveselio najavama na početku 2013. jer je Cibona doista izgradila ekipu koja je imala šanse doći do finala. Sezonu prije Vukovi nisu stigli do završnice regionalne lige, no imali su sjajan kraj osvojivši finale hrvatskog prvenstva pobjedom nad Cedevitom. Dario Šarić počeo se igrački afirmirati pa se očekivao njegov veliki skok, a još dvojica nositelja momčadi Jerel Blassingame i D. J. Strawberry ostali su u ekipi. Na mjesto

¹³ <https://www.vecernji.hr/sport/legendarni-kosarkas-otkrio-zasto-ga-je-bandic-otjerao-kako-je-cibona-ostala-bez-icega-1394397> Svi citati kao i neke činjenice o priči koje nisam znao, preuzete su s portala *Večernjeg lista*.

trenera doveden je Neven Spahija, bivši izbornik hrvatske reprezentacije i osvajač nekoliko velikih trofeja s europskim velikanima kao što su Maccabi, Tau Cermaica, Valencia i Fenerbahçe. Doveden je još jedan sjajan Amerikanac, vrhunski šuter Matt Janning, na poziciju centra stigao je na posudbu centar Maccabija Darko Planinić, a kada pridodamo iskusnog Andriju Žižića, Marina Rozića i Davora Kusa na papiru se radilo o sjajnoj ekipi predvođenoj vrhunskim trenerom koja će se boriti za naslov u svakom natjecanju. Na predstavljanju su bili glavni Cibonini „spasitelji“ iz tog vremena, Ivica Lovrić i Milan Bandić, koji su uručili svakom igraču dres prije zajedničke fotografije. Lovrić je sipao komplimente svojem šefu govoreći da je Bandić spasitelj i da bez njega Cibone ne bi bilo, na što je gradonačelnik odgovorio: „Predsjednik Lovrić to meni malo kadi. No normalno je da gradonačelnik ima sluha za najtrofejniji klub. U hramu košarke ne smije se „fulati“ ni „opustiti“. Sukladno recesiji, nismo imali novca za neku veliku igračku klasu, za nekoga iz NBA lige, no i ovi dečki ulijevaju povjerenje da će obraniti naslove. Klub ćemo financijski podržavati do kraja. Ako smo ga već 90 posto sanirali, onda ni tih 10 posto neće biti problem.“ Nakon klanjanja „spasitelju“ Bandiću, bilo je vrijeme okrenuti se temama na parketu. Neven Spahija na predstavljanju je najavio kakvu ekipu Cibonini navijači mogu očekivati: „Očekujem prvenstveno da se dopadnemo publici. Inzistirat ćemo na mojem stilu košarke od prvoga dana, bit će to košarka s puno energije i puno trčanja u oba pravca, pa ćemo vidjeti koliko ćemo u tome uspjeti s obzirom da se radi o ranom datumu.“ Spahija je trener stare škole, vrlo strog, daje malo prostora za individualnu slobodu igračima jer želi da njegova ekipa osvaja trofeje kroz strogi sustav koji se temelji na timskoj obrani i akcijama.

Prvu priliku za osvajanje trofeja dobio je i prije sezone kada je Cibona igrala protiv Cedevite u novonastalom Kupu Dražena Petrovića. Naime, takvo natjecanje počelo je 2010. kada su kadeti, juniori i seniori dva najbolje plasirana hrvatska kluba igrali međusobne susrete u jednom danu. Klub koji slavi u dvije od tri utakmice bio je osvajač trofeja. 2013., igrali su Cibona i Cedevita. Već prije utakmice govorilo se o Ciboninim financijskim problemima. Bivši igrači Vukova, Goran Vrbanc, Damir Markota i Marko Tomas obratili su se krovnoj europskoj košarkaškoj organizaciji FIBA-i zbog neisplaćenih plaća tijekom njihovog staža u klubu. Radilo se u dugovanju blizu milijun eura. „S nama na parketu to zasad nema nikakve veze, a ne mogu znati hoće li to spriječiti klub da isplati plaće igračima ili će na to reagirati menadžeri nekih igrača. Otkako sam ponovo došao u Cibonu imao sam uvjete kao i u drugim europskim klubovima“, napominje Spahija, dok je predsjednik kluba Lovrić još na predstavljanju ekipe rekao kako takva situacija za Cibonu nije nova: „Nama to nije ništa novo,

no time smo došli do kraja dugovanja igračima, s kojima su bivše uprave potpisivale poprilično neracionalne ugovore.“

Poseban motiv za pobjedu imao je i Šarić. Iza njega je bilo veliko ljeto kao i za cijelu hrvatsku košarkašku reprezentaciju koja je na Europskom prvenstvu u Sloveniji stigla do polufinala i na kraju osvojila četvrto mjesto što je bio najveći uspjeh još od devedesetih. Izbornik reprezentacije bio je Jasmin Repeša, čovjek koji je u isto vrijeme bio trener Cedevite, Ciboninog protivnika u Kupu Dražena Petrovića.

„Ako sam se na EP-u mogao nositi s vrhunskim igračima, onda bih na nižoj razini mogao biti bitan... Trenera Repešu htjet ću pobijediti možda i više nego nekoga drugog. Suparništvo Cedevite i Cibone, odnosno Repeše i Spahije bit će jako bitno za našu košarku. Idemo na pobjedu. U skautingu koji sam gledao oni kao da su igrali rukomet, nisu pritiskali igrača s loptom, a mi to moramo, ali moramo i više od njih željeti taj trofej“, napomenuo je Šarić u najavi Kupa, a potom odgovorio na pitanje o ABA ligi koja je bila na rasporedu tjedan dana kasnije: Što bi htio radije, osvojiti ABA ligu ili biti MVP?¹⁴ „Osvajanje lige značilo bi mi puno više. Nama i Cedeviti zadatak je ulazak među četiri, da prekinemo dominaciju srpskih klubova.“

Cibona je osvojila Kup Dražena Petrovića zahvaljujući pobjedama svojih kadeta i juniora, no seniori su razbijeni. Cedevita je slavila 21 razlike i već tada je bilo jasno da nešto u momčadi ne štima, iako sezona zapravo nije ni počela. Neven Spahija umirivao je već tada zabrinute navijače. „Pametne momčadi iiskusni treneri kao što sam ja izvući će pouke iz takvog poraza. Radili smo na tome i na treninzima i u uredu. A prerano je da nas nešto, pa i takav poraz, deprimira. Utakmice će nas činiti sve boljima, jer čak petorica igrača od 12 priključila su nam se tri dana uoči Cedevite. Nemamo problema s tjelesnom pripremljenošću, trka nam je možda i najveća snaga, pa Cedevitu smo cijelo vrijeme pritiskali po cijelom terenu. Ali, imamo s neuigranošću“, rekao je Spahija, a potom najavio da želi da njegova momčad igra po modelu španjolske i francuske reprezentacije, dvije ekipe koje su na ljeto igrale polufinale Europskog prvenstva. „Došao sam složiti momčad koja će igrati košarku kakva se danas igra. Recimo, kako su igrali Francuska i Španjolska u drugom poluvremenu polufinala Eurobasketa. Tih 20 minuta bilo je nešto najbolje što sam vidio u košarci u posljednjih možda 5-6 godina! Naravno, ne uspoređujem Cibonu s Francuskom i Španjolskom jer tamo su svi igrači vrhunske klase, ali kad govorimo o modelu igre, po tom uzoru selektiramo igrače, treniramo ih.“

¹⁴ MVP: *Most valuable player*/Najkorisniji igrač sezone.

Spahijine riječi tada su doista zvučale ohrabrujuće i imale su smisla, ali sada, pišući retrospektivu sezone otprije sedam godina, moramo zaključiti kako ovakve najave stvarno nisu bile realne. Prvo kolo regionalne lige je stiglo i Cibona je upisala novi poraz. U Zagrebu je bolji bio srpski Radnički, no situacija se smirila pobjedom u Ljubljani protiv Union Olimpije. Cibona je slavila 74:47. Ipak, unatoč pobjedi, Cibona je pokazala probleme u napadu, Amerikanci nisu pokazivali za što su plaćeni, već su ekipu do pobjede vodili dva Hrvata, iskusni veteran Andrija Žižić sa 16 poena i 5 skokova te Dario Šarić koji je dodao 14 poena uz devet skokova. „Nažalost, ovo što smo odigrali Olimpija i mi nije vrhunska košarka. Daleko je to od vrhunske kvalitete, ali piše se pobjeda. U Ljubljani nikad nije lako pobijediti bez obzira kako trenutno izgleda Olimpija. Obranom još mogu biti jako zadovoljan, ali napadom nikako“, rekao je Spahija nakon utakmice pa nastavio s istim opravdanjima za igru svoje momčadi: „Ne znam zašto pojedinci u mojoj momčadi igraju u grču. Primjerice Jennings koji je sjajan igrač i još bolji šuter. Na ovoj utakmici tek jedan ubačaj iz osam promašaja. Sve su to bili nekontrolirani šutevi. Moramo poraditi u napadu. I dalje tvrdim da se s momčadi tek upoznajem od utakmice sa Cedevitom. Dva dana prije te utakmice imao sam tek kompletnu momčad na raspolaganju kada su se vratili ozlijeđeni igrači te Šarić iz reprezentacije.“ Nakon Olimpije uslijedila je još jedna uvjerljiva pobjeda, ovaj put kod kuće protiv mađarskog Szolnokija gdje su Vukovi slavili s više od 20 razlike. Slijedio je poraz kod podgoričke Budućnosti 79:72, no odmah u sljedećem kolu Cibona se osvetila Cedeviti za poraz u Kupu Dražena Petrovića pobijedivši 66:51. Bio je to prvi poraz Cedevite u ABA ligi nakon četiri uzastopne pobjede dok je Cibona tada bila na omjeru 3-2.

Unatoč sve većem optimizmu financijski problemi su rasli. Presuda FIBA-e je stigla i blokirala račun Cibone zbog dugova Markoti, Vrbancu i Tomasu. To je značilo da Cibona ne može dovesti nijednoga novog igrača dok ne isplati trojicu navedenih igrača, a ukupan dug prema njima iznosio je šest milijuna kuna. Koliko je nezakonito poslovanje Cibone doseglo nevjerojatnu razinu, govori i činjenica da je nekoliko dana kasnije stigla MUP-ova ovrha zbog neplaćanja policajaca koji su osiguravali jednu utakmicu iz 2002. Radilo se o iznosu od sto tisuća kuna, a nitko od direktora Vukova tada nije isplatio ni kunu.

Cibosi su se dobro držali u ABA ligi s tri pobjede i dva poraza, no igranje u europskim natjecanjima bilo im je manje bitno iako su igrali Eurokup, natjecanje po snazi u Europi odmah iza Eurolige. Tako su u trećem kolu Eurokupa izgubili kod kuće od Artlanda uz očitu nezainteresiranost. Znajući kako je uz to Cibona upisala čak 26. uzastopni poraz u europskim utakmicama, Spahija je predložio upravi da se igrači kazne s 50 posto mjesečnih primanja.

Nakon tog poteza počele su priče o svađama igrača i Nevena Spahije čemu je doprinio i nemar uprave koja nije redovno isplaćivala plaće, osim američkim igračima jer oni nemaju strpljenje čekati plaću kao domaći, zbog svoje kvalitete će otići i potražiti angažman negdje drugdje gdje će ih plaćati. „Nisam vidio niti jednu lošu reakciju igrača. Dapače, čini mi se da se radi bolje no prije. Nakon te odluke vi mediji ste preselili tu priču na teritorij svađe između igrača i mene. Ona zaista ne postoji. Pitajte igrače. No, ponovit ću još jednom. Dugo godina nisam vidio ponašanje igrača kao protiv Artlanda, ono nije bio način kako se nosi Cibonin dres“, napomenuo je Neven Spahija kada je upitan o mogućoj svađi s igračima.

Rezanje plaća nije urodilo plodom pa je Cibona izgubila i u sljedećoj utakmici na gostovanju u Beogradu kod Partizana. Puno bolje ekipe Vukova padale su u Pioniru, no činjenica je da je to bio treći poraz zaredom Spahije u svim natjecanjima čija je ekipa u ABA ligi pala na omjer tri pobjede i tri poraza. Na redu je bila domaća utakmica protiv Mega Vizure i pobjeda je bila imperativ. Najmlađa momčad regionalne lige imala je isti omjer pobjeda i poraza kao Cibona, a Vukovi su morali pobijediti kako bi zadržali realne šanse za odlazak na Final Four turnir, na kojemu se odlučuje o prvaku ABA lige, a na njega idu četiri najbolje ekipe lige. „Ova pobjeda nema alternativu. Ako želimo na Final Four ABA lige ne smijemo gubiti doma. Osim toga, svi oko nas su nestrpljivi, a četvrti poraz zaredom i nama bi značio da je razlog nešto što traži dublju analizu“, napomenuo je Spahija. Cibosi su na kraju teško izborili važnu pobjedu (98:96) nakon produžetka, ključnu ulogu ponovno je imao Dario Šarić, a priključio mu se i Jerel Blassingame koji je iz utakmice u utakmicu izgledao sve bolje. Šarić je zabio koš u zadnjoj sekundi regularnog dijela za produžetak dok je Blassingame položio u zadnjoj sekundi produžetka za pobjedu. Već tada se vidjelo da će njih dvojica imati ključnu ulogu u nastavku sezone. „Ja se nadam da će ovako izborena pobjeda biti za nas neki klik koji će nas pokrenuti jer na treninzima krvarimo svaki dan. Opet su nas slobodna bacanja (10 promašaja) umalo stajala pobjede“, rekao je Spahija nakon pobjede. Treba napomenuti kako je Spahija i dalje više vjerovao iskusnim veteranima nego tadašnjem tinejdžeru Šariću. Šibenčanin je Megi utrpao 22 poena, ulovio 10 skokova i podijelio četiri asistencije. Također, u ovoj utakmici Cibonini navijači, razočarani igrom svoje ekipe u prvom poluvremenu, zasuli su igrače zvižducima i povicima „zar vas nije sram“ što je dodatno motiviralo Šarića: „Nismo se mi jučer skupili, nismo rekreativci, nego vrijedno treniramo, no nekad nam ne ide. A tada neki dodatno pokleknu pa se to osjeti u igri“, napominje Dario.

Jedan od onih koji bi dodatno pokleknuo u takvim trenucima bio je DJ Strawberry. Amerikanac je igrao u užasnoj formi nakon što se očekivalo da će nastaviti u ritmu s kraja

prošle sezone kada je bio jedan od ključnih igrača u pohodu na naslov prvaka Hrvatske. „Teško mi je shvatiti zašto je Strawberry u takvoj krizi, no malo više želje i borbenosti ne bi mu škodilo“, rekao je trener Spahija.

Samo tri dana kasnije, Spahija je odustao i s Cibonom dogovorio sporazumni raskid ugovora. Okidač je bio 28. uzastopni poraz u Europi. Kod kuće je njegova ekipa izgubila sedam razlike od talijanskog Cantua, a Spahija je nakon utakmice rekao: „Ovo je već zabrinjavajuće. Opet je ključna bila prva četvrtina. Nije se lako vratiti nakon minus 15. Tako se ne može igrati. Mi kao klub moramo napraviti nešto da ovo promijenimo. Moram klubu reći istinu o ovoj momčadi pa onda pričekati da oni meni kažu istinu.“

Treba reći kako Neven Spahija zna košarku puno više od mene i većine ljudi u Hrvatskoj. Čovjek je nakon Cibone bio pomoćnik u NBA-u, trenirao je izraelski Maccabi, jedan od najvećih klubova Eurolige, a danas je ponovno pomoćnik u NBA ligi (najjačoj košarkaškoj ligi na svijetu). No, Spahija nikada nije dobro odgovarao Ciboni u sezoni 2013./14. Stil igrača koje je imao i košarka kakvu je od njih zahtijevao bio je u potpunosti suprotan. Spahija je inzistirao na šablonskom igranju napada bez slobode i kreacije njegovih igrača što nije moglo dovesti do uspjeha jer primjerice Jerel Blassingame nije igrač koji na razini regionalne lige stoji sa strane i čeka da njegovi suigrači završe akciju. On je kao igrač beskoristan ako mu ne date loptu u ruke i veću odgovornost stavite na leđa drugim igračima. Ista stvar je s Darijem Šarićem koji je bio tinejdžer, ali kroz svoje košarkaško odrastanje uvijek je imao loptu u rukama i bio odgovoran za kreaciju napada svoje ekipe. Kako i ne bi kada govorimo o igraču visokom 208 centimetara s pregledom igre 20 centimetara nižeg igrača. Uz to, vanjski šut mu je bio sve bolji, a borbenost nikada nije bila upitna koliko god to zvučalo kao klišej. Šarić je doista jedan od onih igrača koji će samo zahvaljujući voljnom momentu napraviti puno dobrih stvari za momčad, a kada dodamo njegove ostale vještine, dobijemo igrača koji je dobar u bilo kojoj ulozi. To je pokazao i pod Spahijom kada je imao ulogu „glavnoga sporednog igrača“, kako je Šarić jednom rekao tijekom te sezone, no da bi se njegov doprinos maksimizirao, trebala mu je veća odgovornost u napadu.

Veću odgovornost Šariću je dao Slaven Rimac, trener koji je zamijenio Spahiju, a na početku je bio njegov pomoćnik, iako treba reći kako je s jedne strane i prisiljen na takav potez. Naime, ubrzo nakon Spahijinog odlaska, otišla su i dva Amerikanca (DJ Strawberry i Matt Janning) koji nisu ispunili očekivanja. Uz Rimca je stigao i Jurica Golemac koji je poput njega tek ušao u trenerske vode, no dvojac će s ekipom „kliknuti“ kako Neven Spahija jednostavno nije uspio. Predsjednik kluba Ivica Lovrić odlaske Spahije i glavnih igrača

objasnio je kao pojeftinjenje momčadi jer nisu opravdana očekivanja. Realnost je bila da se nije imalo za plaće domaćim igračima i da je još jedna Cibonina uprava obećala nešto što nije mogla ispuniti unatoč suprotnim najavama. Štoviše, Lovrić je tada priznao da se duguje trenutnim igračima Cibone, ali da je to normalno jer se radi o jednoj do dvije plaće: „Mi smo željeli ojačati prošlosezonsku momčad s dva igrača i vrhunskim trenerom, no nije se pogodila kemija. Nismo uspjeli proći u drugi krug Eurokupa, a u ABA ligi smo domaćim porazima od Radničkog i Igoekee izgubili šanse za prvo mjesto, jer samo nam ono jamči domaćinstvo Final Foura, pa smo zaključili da treba pojeftiniti sezonu. I na tome sad radimo. Da su rezultati bili adekvatni očekivanjima, sad bi u klubu bilo pet milijuna kuna više sponzorstva i bilo bi lakše.“ Koliko Lovrićeve riječi nisu imale smisla dovoljno govori činjenica da je tijekom ove izjave Cibona bila treća u ABA ligi s pobjedom manje od prvoplasirane Crvene Zvezde. Uz to, cilj prije sezone koji je cijelo vrijeme ponavlján bio je plasman na Final Four ABA lige, a ne prvo mjesto. Također, iako je Cibona imala igrače za prolazak u drugi krug Eurokupa to natjecanje se također nije spominjalo kao imperativ.

Od ostalih igrača Lovrić je tada potvrdio da su u procesu prekida suradnje s Darkom Planinićem koji je doveden da bude prvi centar, ali to nije uspio pokazati. Dogovarao se i rastanak s razigravačem Blassingameom, no njega se na kraju ipak zadržalo jer u Hrvatskoj nije pronađena adekvatna zamjena. Janning i Strawberry su zadnju utakmicu odigrali 23. prosinca u Beogradu protiv Crvene zvezde. Vukovi su taj susret izgubili 25 razlike što nije bilo čudno jer su utakmicu odigrali bez centra i sa smanjenim izborom igrača protiv najbolje momčadi lige. Andrija Žižić također je raskinuo ugovor s klubom zbog zaostalih plaća i nakon tjeranja Planinića Vukovi nisu imali centra u Beogradu. O problemima u ekipi tada je govorio i Rimac koji je najavio da bi se ovakvi problemi mogli početi događati sve češće: „Od prve četvrtine vidjelo se da nismo uspjeli odgovoriti. Žao mi je što nismo pazili na neke stvari koje smo spremali. Osim toga, nemamo preveliku rotaciju i hendikepirani smo s peticama tako da sam, na kraju krajeva, zadovoljan momcima. Borba i želja bile su tu no situacija van košarkaškog terena odražava se na momčad. Pred nama je puno posla i u svakoj idućoj utakmici u ABA Ligi neće nam biti lako.”

Janning je prije utakmice izrazio svoje razočaranje postupcima uprave kluba. Kada je Lovrić u emisiji najavio njegov odlazak, Janning je tvrdio da nije znao za takve namjere kluba: „Tri tjedna nitko iz kluba nije mi rekao ni riječi. Možda oni doista žele da odem, no ja radije ne bih jer Zagreb je vrlo lijep i ugodan za živjeti i igrati, pa čak i ako moram biti strpljiv u čekanju onoga što mi pripada po ugovoru. No, to treba reći otvoreno, u stilu 'nemamo sada,

morat ćete čekati'. A oni to rade drukčije“, rekao je Janning – dok, s druge strane, Strawberry nije zamjerio klubu ništa iako je još na ljeto produljio ugovor unatoč ponudama drugih momčadi. „Mojem su agentu rekli da će razvrgnuti ugovor sa svim Amerikancima jer nemaju potreban novac, što mi je razumljivo. Režeš troškove najprije na skupljim igračima. Ne mrzim Cibonu zbog toga i nisam ni na koga ljutit. Štoviše, ne vidim ništa loše u tome što su bili iskreni pa su mi, preko mog menadžera, poručili da me ne mogu platiti. Bolje i to nego da mi cijelo vrijeme govore da će platiti, a da to ne učine.“

Što se tiče Lovrića koji je njihove odlaske najavio u javnosti prije nego što ih je dogovorio s igračima, treba reći kako nikada nije imao namjeru biti predsjednik Cibone, kao što je to više puta ponavljao u javnosti: „Uvjeren sam da neću dugo ostati, a moja je želja bila da ostanem i kraće no što sam ostao. Zapravo, moja želja nije ni bila da se bavim vođenjem sportskih klubova, no kao gradski pročelnik nekad imate obveze i odgovornost koje morate prihvatiti.“ Lovrić je tako Ciboni, koja je na papiru bila jedan od favorita za osvajanje ABA lige, u samo nekoliko tjedana otpisao tri ključna igrača uz dva preokreta. Andrija Žižić je na kraju otišao kao što se očekivalo, klub se pokušao riješiti Darka Planinića koji je imao najveći ugovor u ekipi (preko 300 tisuća eura), no na kraju je ipak uspio dogovoriti smanjenje primanja pa se vratio u ekipu prije utakmice u 2014. godini protiv Union Olimpije.

Još jedan preokret dogodio se oko situacije Jerela Blassingamea. Amerikanac je, iako se i njemu dugovalo, na kraju ipak ostao unatoč ponudi jednoga stabilnog kluba iz Europe koji je igrao Eurokup. Svoju odluku Blassingame je objasnio na sljedeći način, koristeći riječi na koje hrvatski košarkaški fanovi nisu naviknuti čuti od stranih igrača: „Nažalost, bili smo dobra momčad, s izgledima da se borimo za Final Four ABA lige pa je razočaravajuće prihvatiti činjenicu da ćemo se sada boriti za neke skromnije ciljeve. Nisam nikad bio dio ovakve priče, no znam da se to u Europi događa kada novac postane problem. Nije da nas naš menadžment ne podržava, no ponekad je novac veći problem, veći od svega. Ja još uvijek želim pobjeđivati, meni su 32 godine, a ne 19 i ne trčim za novcem. No, ako postanemo potpuni gubitnici, možda i ja odem. No, neću skakati s broda istog trena čim počne tonuti, neću odustati od utrke, želim pomoći, ali moram ja misliti i na svoju karijeru.“

Uz Blassingameov ostanak, Cibona je dvojac Janning-Strawberry zamijenila Ivanom Sirišćevićem, šuterom koji je do tog dijela sezone igrao u Splitu. Radi se o igraču koji nikada nije igrao na razini košarke kao što je regionalna liga i doveden je radi borbe za sredinu tablice. Blassingame, Rozić, Sirišćević, Šarić, Planinić i Jagodić-Kuridža bila je rotacija Vukova nakon cijelog preslagivanja. Iskusni veteran Davor Kus dobio je tu i tamo poneku

minutu, bilo je tu još mladih poput Tomislava Gabrića ili Dominika Mavre, no Cibona se od nove godine uglavnom oslanjala na navedenu šestorku. Na papiru, takva ekipa je mogla biti sretna ako ostane u ligi.

Prva utakmica u 2014. protiv Union Olimpije završila je pobjedom. Vukovi su gubili 15 razlike na poluvremenu, no zahvaljujući Blassingameu, Šariću i Roziću Cibosi su slavili 83:71. Amerikanac je posebno bio briljantan s 26 poena i devet asistencija, Šarić je dodao 22, a Rozić 21 poen. „Krenuli smo dobro u prvoj četvrtini, ali onda nam se dogodio nevjerojatan pad i samopouzdanje nam se poljuljalo. U poluvremenu smo se dogovorili da ćemo zaigrati kao i na početku i uspjeli smo se vratiti. Drago mi je da se dečkima vratilo samopouzdanje. U budućnosti ćemo morati poraditi na obrani i na kontranapadima“, komentirao je Slaven Rimac nakon utakmice. Razlika u Ciboninoj igri već je tada bila očita u odnosu na početak sezone, no najveći optimisti nisu mogli predvidjeti ono što će uslijediti nekoliko mjeseci kasnije.

Rimac je sudbinu svoje momčadi stavio u ruke Blassingamea i Šarića, dvojica koji je i pod Spahijom bio najkonstantniji par igrača Cibone. Sada je jasno zašto je bio primoran na tako nešto jer su njih dvojica bili kvalitetom daleko iznad ostatka ekipe koja je služila kao savršena potpora. Blass i Šarić su sve organizirali u napadu, imali slobodu kreirati sve što im je palo napamet, Sirišćević je bio igrač koji je primao njihova dodavanja i stavljao otvorene šuteve, isto je radio Rozić uz još bolju obranu, Planinić je lišen očekivanja s početka sezone igrao sve bolju obranu i vrtio sjajno *pick and roll* s glavnim dvojicom, a Jagodić-Kuridža je radio „prljavi posao“, faulovima zaustavljao protivničke centre, igrao čvrstu obranu, skakao i ponekad kažnjavao protivničku obranu tricama što je ovisilo o tome kakav je dan imao. I dalje nitko u Ciboni nije razmišljao o Final Fouru unatoč rastućoj kemiji u ekipi. Ohrabrujuća činjenica u tim trenucima bio je razvoj Darija Šarića. Najveći hrvatski talent dobio je odgovornost kakvu nikada ne bi imao da je klub bio u dobroj financijskoj situaciji i u paru s Blassingameom počeo je nizati pobjedu za pobjedom. U Kupu Krešimira Ćosića, Šarić i ekipa su zakazali te ispali u polufinalu od autsajdera Zagreba, no potom je uslijedila utakmica u mađarskom Szolnoku gdje je Šarić pokazao svima o kakvoj se igračini radi. Dvije i pol minute do kraja utakmice Cibona je gubila osam razlike, a pobjeda je bila imperativ kako bi se zadržala nada za plasman na Final Four. Na scenu potom stupa čudesni Šarić. Prvo pogađa važnu tricicu za -5, a potom u zadnjoj minuti pogađa još jednu za izjednačenje. Posjed kasnije sjajnom obrambenom reakcijom izborio je loptu za zadnji napad Cibosa na utakmici. Sirišćević je izborio faul, pogodio jedno od dva slobodna bacanja, na drugoj strani Blassingame i Šarić su odigrali fantastičnu obranu i izborili konačnu pobjedu rezultatom

64:63. „Ovo nam je bila treća utakmica u sedam dana i osjetio se umor, posebice u završnici. Zato sam i zvao dva time-outa da naglasim igračima da moraju vjerovati u pobjedu, a kada to činite onda i sreća ponekad ode na vašu stranu“, rekao je Rimac nakon velike pobjede. Zajedništvo ekipe i veselje nakon pobjede u Mađarskoj bilo je očito. Kemija je bila tu, a veliki razlog tome bio je pristup Slavena Rimca. Za razliku od strogog Spahije, Rimac je igračima dao slobodu i ponašao se prijateljski prema njima. Možda je razlog bio i u tome što je tek krenuo u trenerske vode i imao sluha za igrače koji nisu bili na vrijeme plaćani, unatoč tome što su ostavljali srce na terenu. U takvom pristupu prednjačio je Šarić što je već tada izazvalo zanimanje velikih europskih i NBA klubova. Jedino je bilo pitanje hoće li Šarić nakon sezone u Euroligu ili NBA, no tijekom sezone s Cibonom uporno je ponavljao da je koncentriran na samo jednu stvar: „Preda mnom su još tri drafta, do moje 22. godine. Na jedan sam se prijavio i odustao i to mogu učiniti još samo jednom. No, sada razmišljam samo o Ciboni. Želim biti njezin najbolji igrač, a potom i najbolji igrač ABA lige. Nakon što su otišla dva Amerikanca i Žižić, moja je uloga veća, dolazim više do izražaja. Naviknut na glavnu rolu u mlađim uzrastima, dosad se nisam najbolje snalazio u ulozi 'glavnog sporednog' igrača.“

U NBA-u ga je već tada vidio i njegov glavni partner u Ciboni, Jerel Blassingame: „Velike su šanse da će imati veliku ulogu u NBA ligi jer za njega je samo nebo limit. On je vrlo talentiran, a vrlo je vrijedan. On će biti u NBA sigurno, sada je samo pitanje kako visoko će biti draftiran. Naravno da mu treba ponešto muskulature jer NBA je liga atleta. No, njegova vještina uz tu visinu donijet će mu puno, posebice ako završi u momčadi u kojoj može vući kontre i dodavati kao što to sada čini. Ne mislim da on ima problem, no trebat će mu vremena da se prilagodi na fizički aspekt NBA košarke. Isto kao što se morate prilagoditi i Euroligi, pa i ABA ligi ako dolazite s druge strane svijeta. Vjerujem, kada ga tamo uzmu učinit će sve da ga učine što boljim igračem.“ Koliko je bio fokusiran na Cibonu, Šarić je nastavio pokazivati iz utakmice u utakmicu. Vodio je momčad do važne pobjede 66:55 protiv Budućnosti, izravnog konkurenta za Final Four. Upisao je 18 poena i devet skokova, a pobjeda je bila još vrijednija jer je Cibona slavila većom razlikom no što je izgubila u Podgorici. Oba kluba tada su bila izjednačena s omjerom pobjeda i poraza 11-6, ali Cibona je osigurala da se u slučaju jednakog omjera na kraju sezone nalazi ispred Crnogoraca. Vukovi su sa šest-sedam igrača u rotaciji jurišali prema Final Fouru što se još na Božić činilo nemoguće.

Cibosi su na Šarićev i Blassingameov pogon stigli i do četvrte uzastopne pobjede u ABA ligi srušivši Cedevitu u gradskom derbiju 85:67. Vukovi su letjeli, Blassingame je predvodio ligu u asistencijama, Šarić je bio drugi skakač i treći strijelac i prvi u poretku za najkorisnijeg

igrača lige. Pobjedu nad Cedevitom možda je donio i potez uprave prije utakmice koja je napokon isplatila jednu plaću gotovo cijeloj ekipi. Svi su dobili jednu plaću osim Rozića i Kusa koji su dobili pola plaće, Darko Planinić je dobio čak tri plaće, a takav potez je objasnio direktor Domagoj Čavlović: „S ovim sponzorskim prihodom morali smo pokriti neke dugove, ali i željeli da svatko nešto dobije čemu ćemo stalno težiti. Da smo dali cijelu plaću Kusu i Roziću ne bismo imali za ostale. Kus i Rozić ne pucaju od sreće, no obećao sam im da ćemo im to nadoknaditi prvom prilikom, i to uskoro jer smo izdali neke fakture za sponzorstva. Planinić se pak naplatio preko bankovnog jamstva, što još ne ide s našeg računa, i on je zapravo tri plaće dobio od Maccabija.“ Tako barem privremeno financijski namireni Cibosi su puni samopouzdanja čekali Partizan u 19. kolu ABA lige s fantastičnim omjerom 12-6. Partizan je bio favorit s jednom pobjedom više, no moguća pobjeda približila bi Vukove nevjerojatnom uspjehu, a to je plasman na Final Four turnir ABA lige.

Bio sam s prijateljem na toj utakmici i svjedočio jednoj od najboljih atmosfera otkako navijam za Cibonu. Pomogao je i potez vodećih ljudi u klubu koji su odlučili ulaznice podijeliti besplatno pa su one razgrabljene u nekoliko sati. Utakmica je počela žestoko zbog poteza Partizanovog trenera Duška Vujoševića. Crnogorac je vrhunski stručnjak, no nema puno strpljenja za odluke sudaca koje idu protiv njegove momčadi pa je nakon jedne, po njegovom mišljenju greške, ganjao glavnog suca utakmice na terenu zbog čega je isključen. Svi smo ga zasuli zvižducima i od tada je atmosfera bila itekako naelektrizirana. Osim Šarića i Partizan je tada imao mladog majstora u svojoj ekipi, Bogdana Bogdanovića. Sjajni srpski bek trpao je Cibonin koš iz svih pozicija, a isto je radio Šarić na drugoj strani. Danas, u 2020. godini, obojica za kruh zarađuju igrajući s najjačim košarkašima svijeta u NBA ligi.

Vukovi su cijelu utakmicu imali malu prednost, Beograđani su stalno bili tu negdje, a susret je prelomio Šarić tricom preko ruke na ulasku u zadnju minutu kada je pogodio za sedam razlike. Cibona je na kraju pobijedila 80:76, dvorana je proslavila uz kulturnu pjesmu za rušenje Partizana koja se orila tijekom cijele utakmice: „Doš'o je i taj dan, umro je Partizan, umro je umro, umro je on, neće biti šampion!“

Orilo se tako u punom Draženovom domu, a onda je mikrofon uzeo i Šarić koji je nastavio u istom ritmu. Cibona je sa šest igrača na 13-6 i bilo je jasno kako je plasman na Final Four realan. Cilj postavljen prije sezone ostvarit će se zahvaljujući momcima koji su ginuli jedan za drugoga na terenu, unatoč praznim obećanjima uprave i neisplaćenim plaćama. Iz uprave kluba počelo se čak spominjati da bi Cibona mogla postati košarkaška sekcija Dinama što je naravno bila utopijska ideja koja se nikada nije ostvarila.

Cibona je uz uspone i padove do kraja regularne sezone unatoč opisanoj nestabilnosti i lažima uprave kluba izborila Final Four ABA lige. Osigurala ga je pobjedom u pretposljednem kolu prvenstva kod Širokog i porazom Budućnosti od Partizana. U zadnjem kolu prije Final Foura u Zagreb je dolazila moćna Crvena Zvezda. Srpski klub je tijekom sezone pokazao najveću kvalitetu od svih klubova u regiji, no Cibona se nadala kako i kao protiv Partizana uz punu dvoranu može do iznenađenja i možda do trećeg mjesta prije Final Foura. To bi značilo da bi u polufinalu u Beogradu igrala protiv drugoplasirane Cedevite što je puno bolji scenarij nego da mora na Zvezdu ili Partizan koji su mogli računati na ogromnu podršku svojih navijača. U realnosti, nikoga od nas nije briga protiv koga će Cibona igrati. Ekipe sa šest igrača ravnopravno se nosila s najjačim klubovima regije, ostvarila je čudo plasmanom na Final Four i sve više od toga bi bio samo bonus. Stoga je bilo lijepo vidjeti oproštaj ekipe od domaće publike što se tiče sezone u ABA ligi. Stigla je moćna Zvezda, svi smo se u dvorani nadali pobjedi, no euroligaška ekipa na kraju je bila premoćna. Iako je Cibona u jednom trenutku vodila 12 razlike, srpska ekipa je slavila 76:67. Parovi polufinala u Beogradu tako su odlučeni. Zvezda protiv Cibone, a Partizan protiv Cedevite. Finalisti u Euroligu, a srpski navijači već su bili spremni za domaće finale i potvrdu dominacije u regiji koju su godinama pokazivali. Što se tiče Cibone, sve glasnije su bile priče o odlasku Darija Šarića koji je do te točke u sezoni dokazao da je spreman za veću razinu košarke. 19-godišnji Šibenčanin u tim je trenucima imao druge planove iako je i njemu bilo jasno da se kraj u Ciboni bliži: „Puno je špekulacija, no o tome neću puno razmišljati sve dok ne završi sezona. Želim otići iz ovog kluba da ljudi kažu da sam se za njega svojski borio. Lijepo je pročitati da se ovaj ili onaj klub ozbiljno zanima za mene, ponekad i meni to bude prva vijest, no sada grizem za uspjeh Cibone.“ Usporedio je njihovu situaciju s Olympiacosom koji je posljednjih godina dva puta na Final Four Eurolige dolazio kao autsajder da bi na kraju osvojio naslov: „Kada o tome razmišljam uvijek se sjetim Olympiacosa koji je dvaput na Final Four Eurolige dolazio neopterećen i oba je puta slavio. No, mi sebi ipak moramo nešto odrediti jer kada nešto moraš onda si motiviraniji.“

Šarić je s 19 godina postao vođa Cibone. Priznao je to i Rozić koji je rekao da bi Šarić vjerojatno bacio bombu na svlačionicu da se nisu plasirali na Final Four: „Roza je šef svlačionice i legenda, no nekad i veterane treba prodrmati. Možda sam to rekao na krivi način, no svi odreda moramo biti željni pobjeda. Rozić i Kus su tu bili kada je Cibona bila standardan euroligaš. Lako je meni s 20 godina, koji ništa nisam prošao, biti željan pobjeda, no njih treba potaknuti.“

Što onda reći za 32-godišnjeg Blassingamea koji nikada nije bio u ovakvoj situaciji? „On nikad nije napravio nešto veliko kao što bi bilo osvajanje ABA lige. On sebi sam nađe motiv. On je posebna duša u svlačionici“, napominje Šarić.

Prije Final Foura stvarno ne vjerujem da je ijedan navijač Cibone vjerovao da se Vukovi mogu nositi s moćnom Zvezdom. S jedne strane renomirani igrači koji su se ravnopravno nosili s euroligašima, Schilb, Nelson, Blažič, Jenkins, Marjanović, Katić, Lazić, Dragičević, Radenović, Simonović protiv Blassingamea, Sirišćevića, Rozića, Šarića, Planinića, Jagodića-Kuridže i Kusa. Jedini igrači koji su ozbiljno iskusili Euroligu u svojoj karijeri bili su Rozić i Kus, no prošlo je barem pet godina otkako su obojica bili ozbiljni euroligaški igrači. Kao što sam rekao, fešta se za srpske klubove u Beogradu već sprema. No klinac iz Šibenika nikada nije gubio vjeru. „Nisu zvezdaši ni bolji ni talentiraniji od nas. Usporedite petorke pa se zapitajte tko to iz naše petorke ne može igrati u njihovoj“, s puno samopouzdanja govorio je Šarić mjesec dana prije puta u Beograd. Takav mentalitet i želju kakvu je imao Šarić hvalio je i trener Rimac prije Final Foura kada je pričao o tome što bi Dariju bilo pametnije, odlazak u euroligaški klub ili NBA. „Teško je momku od 20 godina znati što je najbolje za njega. Što god da odabere neće pogriješiti sve dok mu je jedini cilj uspjeh i dok je pun elana kao sada. Ipak, mislim da mora znati da nije isto hoće li u karijeri zaraditi pet, 15 ili 100 milijuna dolara, hoće li biti najbolji hrvatski košarkaš, jedan od najboljih u Europi ili All-Star u Americi. Gledajući Europljane koji su danas All-Star igrači i imaju ugovore od 50-60 milijuna, Dario mora pucati da bude ispred tih igrača jer on za to ima preduvjete. Uz kvalitetnog menadžera on može pronaći klub u kojem će već sada dobiti 25 minuta i koji će u njemu prepoznati igrača koji se stalno razvija i koji će tamo ostati 10 godina. Mnogi igrači s koledža su nepoznanica, jer ako on nema želju za nadogradnjom, na draftu ste potrošili pick. A Dario ima nešto što drugi nemaju: ogromnu želju i energiju da bude što bolji“, objašnjava Rimac.

A što ako Cibona doista šokira Zvezdu u Beogradu? Tako bi stigla do pravo nastupa u Euroligi?

„Ja se volim našaliti i reći da u slučaju da izborimo Euroligu treba prodati prava, jer s obzirom na Fibinu blokadu (koja će trajati dok klub ne plati sve dugove, pretpostavlja se nekoliko milijuna kuna, nap. ur.), klub teško može sastaviti euroligašku momčad. Nije realno očekivati da će Dario ostati, a i naši mladi još nisu na razini da bi im u razvojnog smislu koristilo takvo preskakanje stuba i igranje Eurolige. Uostalom, Cibona mora promijeniti način razmišljanja i okrenuti se mladim igračima i u to ime istrpjeti pad rezultata. Treba početi

funkcionirati ovako; ako imate 10 milijuna kuna trebate sastaviti momčad od tri milijuna kuna, a s onih sedam plaćati dugove. Jednom kada tako počnete funkcionirati igrači kojima ste dužni to će prepoznati, moći ćete se dogovoriti jer će biti sigurni da će dobiti svoj novac“, napominje trener Slaven Rimac.

Dugovalo se i tadašnjoj momčadi, igrači su bez nekoliko plaća sve pretrpjeli napravili čudo i sada će igrati za Euroligu u Beogradu. „U našoj financijskoj situaciji teško je motivirati igrače. I Partizan ima financijskih problema, no on kada mu se ozlijedi igrač dovede novog za 25-30 tisuća dolara mjesečno jer ga Fiba nije blokirala (Cibonu jest zbog dugova, nap. ur.). Partizan je u boljoj situaciji jer ga bivši igrači ne prijavljuju. Zbog straha ili nečeg drugog, ne znam. Moj pomoćnik Jurica Golemac i ja nastupili smo kao početnici i nismo se morali bojati što će biti ako ne uspijemo. Velika je sreća što nismo bili pod rezultatskim pritiskom, ali i to što nam je rezultatski odmah krenulo“, ističe Rimac

Nažalost, sve ono što su Cibonini igrači radili dobro na terenu došlo je pod znak pitanja zbog više od 10 godina lošeg upravljanja klubom, lažima i obećanjima trenutne uprave. Lovrić i ekipa igračima su obećavali da će se financijska situacija poboljšati, a u isto vrijeme se trenutnoj momčadi dugovalo pet do šest plaća. Inače, Vukovi su se do Final Foura uz ostale hrvatske ABA-ligaše (Cedevita, Zadar) priključili hrvatskom prvenstvu i slijedio im je derbi protiv Cedevite. Rimac je tada iskoristio priliku da javno istupi i ukaže na probleme koji se događaju u klubu: „Prvi sam put zabrinut jer imam osjećaj da ćemo igrače prevariti kažemo li im da će biti sve u redu i da će dobiti svoj novac. Osim toga, bojim se da nam to ne pokvari odlično ozračje u momčadi. Igrači su svjesni da im je ovo najbolja prilika. Puno je teže boriti se za svoj novac kada odete iz kluba, a dužni su vam pet-šest plaća, jer tada počinje nova sezona pa klub ulaže u nove igrače, a ove iz prošle sezone ostavlja da čekaju. To ovi dečki nisu zaslužili i mi kao treneri borimo se da to promijenimo. A i ne želim da nam netko poslije kaže da smo moj pomoćnik Golemac i ja lažljivci.“

Glas je podignuo i kapetan ekipe Marin Rozić: „Klub i kada dobije novac za naše plaće brzo ostane bez njega jer ga s računa, po ovrsi ili zadužnici, uzima netko tko ga je zaradio prije više godina. Oni to čine s punim pravom, no i mi zaslužujemo plaće, posebice kada nam tako dobro ide. Nažalost, duhovi stalno iskaču iz ormara i to je frustrirajuće.“

Zbog toga je poput Rimca imao puno neugodnih situacija s ostatkom momčadi. „Kad mi kažu u upravi da će sljedeći tjedan doći dvije plaće, odem u svlačionicu i kažem to suigračima, no moram im reći i da od toga neće biti ništa jer je netko taj novac već preuzeo.

Kada im to kažem tri-četiri puta, gubim vjerodostojnost i povjerenje. Nažalost, Cibona neće moći normalno funkcionirati sve dok se ne riješi duhova iz prošlosti. Daj Bože da u klub dođe neki ruski milijarder ili neki sultan, no bojim se da je to samo san.“ Spominjao se i štrajk igrača. „Rezultati i odnosi u momčadi su odlični, no ovo bi moglo pokvariti atmosferu. Ja vam ne mogu reći hoće li biti štrajka, baš kao ni to hoće li nekomu od igrača puknuti film. Bili bismo bolji uz redovite plaće, no to neće odlučiti derbi.“

I nije odlučio, Cibona je slavila, a iz uprave su i dalje dolazile nerealne najave. Svatko tko je pratio domaću košarku tih dana, znao je da će Dario Šarić otići. Čovjek je prerastao regionalnu ligu, bilo je samo pitanje hoće li otići u nekog europskoga giganta ili odmah u NBA. Direktor Cibone Domagoj Čavlović u to vrijeme je tvrdio sljedeće: „Ne znamo imamo li i moralno pravo zadržavati Šarića jer je prerastao okvire ABA lige. Doduše, ako bismo izborili Euroligu onda bismo možda išli u tom smjeru da složimo momčad oko njega.“ Vjerojatno je Čavlović ovo izjavio vjerujući da Cibona ne može protiv Zvezde. U tom slučaju navijačima se mogla prodati priča: „Dario bi ostao da smo ušli u Euroligu, ali ekipa nije uspjela.“

Nakon svih stresova i problema, mogućih štrajkova, odlazaka i dolazaka novih igrača, napokon je stigao dan polufinala i utakmica protiv Zvezde je počela. Jaka Blažić je zakucao za 5:2 rano vodstvo srpskog Euroligaša i činilo se da će se Zvezda odvojiti odmah na početku, no to je napravila Cibona. Vukovi su odgovorili serijom 15:0 i fantastičnom igrom šokirali Beograđane na početku. Zonskom obranom zatvorili su reket i riskirali vanjski šut Zvezde koja je sve promašivala. Kada cijela sezona ovisi o jednoj utakmici, onda je pritisak ogroman dok je Cibona igrala rasterećena jer nitko nije očekivao da će uopće doći do završnog Final Four turnira. Koliko je pritisak imao utjecaj na Zvezdu, dovoljno govori činjenica da je srpski klub zabio samo dvije trice u cijelom susretu. Cibona je cijelo vrijeme držala dvoznamenkastu razliku, ali nije uspijevala prelomiti susret, otići na +20 i tako slomiti volju protivniku. Najbliže tome bili su na početku treće četvrtine kada je Šarić pogodio tricicu i podignuo prednost na 17 razlike. Prednost je ostala dvoznamenkasta na ulazu u zadnji period utakmice, no zna se da Cibona nije Cibona ako do pobjede ne dođe dramatično. Kao da imam PTSP, kroz glavu mi prolaze slike iz 2010., Kecmanove trice i slavlja Partizanovih igrača u finalu u Zagrebu, a to se događalo u trenucima kada je Zvezda smanjivala prednost. Što je najgore, nije smanjivala prednost boljom igrom, već su Vukovi shvatili da su doista nadomak pobjede, a pritisak s početka utakmice koji je bio na Zvezdinim igračima, sada je počeo opterećivati Cibonine. Prvo je Nelson ukrao Blassingameu loptu na centru terena dvije i pol minute prije

kraja utakmice i zakucao za -8. U sljedećem napadu Zvezda je opet poentirala, a dvorana je proključala kada je Sirišćević ovaj put izgubio loptu, a Blažič položio za 69:65, najmanju prednost Vukova još od početka utakmice. Cibona, koja je bila puno bolja momčad cijelu utakmicu sada je sve morala spašavati u zadnjoj minuti. Simonović je zakucao za -2, 50 sekundi prije kraja, a već sam počeo lomiti mobitel od frustracije kada je Šarić promašio oba slobodna bacanja na drugoj strani.

Jenkins je odmah na drugoj strani fauliran, no srećom pogađa jedno od dva slobodna bacanja i Cibona je i dalje u prednosti za jedan poen dok ja u isto vrijeme na koljenima u svojoj sobi, znojeći se, gledam što se događa i govorim starom da bježi iz sobe da me ne gleda ovakvog. Fenomenalni Jerel Blassingame preuzeo je odgovornost i stavio dva slobodna bacanja na drugoj strani, ali Zvezda je tricom u sljedećem napadu mogla izjednačiti. Simonović je dobio loptu u dobroj situaciji u lijevom kutu, potegnuo je tricicu koju je promašio, Cibona je ulovila skok, na drugoj strani je položio Rozić i pet sekundi kasnije Vukovi su mogli slaviti pobjedu. Pala je Zvezda, usred Beograda. Prvi put od 2010. Cibona će igrati Euroligu. Opet trčim po stanu kao i 2010., ovaj put od sreće, grlim majku i oca kao da sam dobio na lutriji.

„Sad kad čovjek vidi kako se igrači vesele, to je nama trenerima najveća nagrada. Znali smo da će Zvezda biti nervozna, mi smo svoju šansu iskoristili. Presudila je igra dva na dva s kojom smo izvlačili njihove centre i koju smo vrtili sumanuto, no svoje je učinila i njihova nervoza i to od samoga starta. Nije lako igrati kada si cijelu godinu prvi i onda ti dođe jedna utakmica u koju ti stane cijela sezona. Ne možete vi shvatiti koji je to pritisak, tim više što oni doista ulažu velike novce. Stigla nas je Zvezda u završnici, ali spasili smo se. Imamo fenomenalnu kemiju i zato mi je drago zbog naših dečki. U finalu se idemo boriti pa ćemo vidjeti što će biti. Bilo bi lijepo vidjeti Cedevitu i Cibonu u finalu“, rekao je nakon utakmice Slaven Rimac.

Kao i cijelu 2014. od odlaska Amerikanaca i Nevena Spahije, Cibonu su vukli Blassingame i Šarić. Jedini Cibonin Amerikanac susret je završio s 28 poena i devet skokova, a Šarić je letio po terenu s 21 poenom, 15 skokova i 6 asistencija. Nitko drugi nije bio dvoznamenkast, no svi su dali svoj doprinos. Jagodić-Kuridža je lovio važne skokove i stavljao trice na početku, strašan posao u obrani je obavio Planinić na 220 cm visokom gorostasu Zvezde Bobanu Marjanoviću, a Marin Rozić kažnjavao je Zvezdu poenima u kontri pa je njegovo polaganje pet sekundi prije kraja osiguralo pobjedu. „Ovo je san koji traje od nove godine. Ovo je bila posebna utakmica. Pripremili smo se jako dobro. Bila je dobra

atmosfera, a mi sad idemo u finale. Pokazali smo da smo ekipa s karakterom. Pobjedili smo potpuno zasluženo. Imamo nekoliko dana da se odmorimo i pokušamo uzeti taj trofej“, rekao je Rozić.

Šarić je ovu pobjedu tada nazvao najvećom u karijeri. „Ovo je najveća pobjeda moje karijere. Bili smo fantastični i od početka smo krenuli odlučno. Na odmoru smo dogovorili kako ćemo čuvati vodstvo, a onda smo ga u trećoj četvrtini i povećali. Na kraju smo ugrozili pobjedu. Nadam se da u finalu možemo još bolje. A bilo bi super kada bi tamo protivnik bila Cedevita. Ako dobije Cedevita neka se finale u nedjelju igra u Zagrebu“, govorio je kroz smijeh Šarić.

A upravo je Šarić glavni razlog Ciboninog uzleta od nove godine ako pitate kapetana Rozića. Kada nitko nije vjerovao u uspjeh, 19-godišnji klinac vukao je ekipu naprijed: „U karijeri sam igrao s dosta igrača, no ni u jednom nisam vidio tu nevjerojatnu energiju i toliku želju za pobjedom, koševima, skokovima. Šarić je zaista nešto posebno. Zamislite, on je prije utakmice bio sto posto uvjeren da ćemo pobijediti, a to je nešto s čime se rodite.“

Rozić je imao samo riječi hvale i za Blassingamea, jedinog Amerikanca koji je ostao u ekipi nakon egzodusa prije nove godine: „Bles mi je najdraži jer sudjeluje u svemu i na terenu i izvan njega. Nije tip koji će odigrati svoje i baš ga briga za ostalo društvo. Prihvatio je našu zezanciju, a prihvatio je, čini se, da i njemu kasni isplata plaće. Nije mu stalo samo do novca.“

A zašto je Bles ostao? Većina Amerikanaca odlazi iz klubova nakon jedne neisplaćene plaće, a kamoli nekoliko koliko se njemu dugovalo. „Znao sam da će biti problema s novcem, no ovi ljudi su u mene vjerovali. Ponekad je u životu potrebno i malo lojalnosti. Ako me plate, ostati ću. Vjerujem da klub može pronaći novac. Sada smo u finalu, učinili smo nešto veće nego što su mislili da možemo. Sada su oni na redu“, govorio je presretni Blassingame.

Već prije finala ABA lige se počelo razmišljati o sljedećoj sezoni i slaganju momčadi za Euroligu. Kako klub koji i dalje ima milijunske dugove može uopće razmišljati o sudjelovanju u košarkaškoj Ligi prvaka?

„Ne bi mi bilo žao da se odustane od nastupa ako bi to bio uvjet da se napravi zdrav klub. Ako ćemo investirati u momčad za Euroligu, a za šest mjeseci nas neće biti, onda to nema smisla. Na ovim prostorima, ideja vodilja nam je Partizan. Cilj nam je da nam dvorana bude puna, a za to moramo imati konstantu rezultata, ali i igrače poput Šarića koji privlače publiku“, rekao je Slaven Rimac.

A koliko će Šarić još ostati u Ciboni?

„Bio bih loš čovjek kada bih kazao da bi Dario trebao ostati u Ciboni, jer to je igrač kojeg treba ići prema statusu NBA All-Star igrača i ugovoru od 100 milijuna dolara. Neće kod nas nazadovati, no više će napredovati ode li u NBA. Kada bi pak s nama igrao u Euroligi, imao bi odličnu statistiku, no za njegov je razvoj možda bolje da ima nešto slabije brojke, ali u okruženju kvalitetnijih suigrača. Jer kako on ovdje sve oko sebe čini boljima, u jednoj Barci će netko njega činiti boljim.“

Prije razmišljanja o sljedećoj destinaciji, Šarić i Cibona pripremali su se za finale, a tamo je na još senzacionalniji način od Vukova ušla Cedevita. U ispunjenoj beogradskoj Areni pobjedu Vitaminima donio je Nolan Smith. Amerikanac je u trku sa zvukom sirene pogodio tricicu za hrvatsko finale ABA lige u Beogradu. Finale se igralo u nedjelju, Cibona je imala dan više odmora i vremena za pripremu od Cedevite, no Vitamini nikada nisu imali šanse. Jedino vodstvo koje je Cedevita imala u utakmici bilo je 8:7. U trećoj četvrtini prednost je otišla na dvoznamenkastu razliku, a Šarić i Blassingame ovaj put nisu dozvolili da se ta razlika spusti ispod 10 poena kao u polufinalu. 23 poena, 12 skokova, 7 asistencija i tri blokade imao je Šarić. MVP regularne sezone zaslužen je uzeo nagradu za MVP-a finala. Blassingame je dodao 12 uz 9 asistencija, a velikih 13 poena utrpao je i Rozić. 72:59 pobjeda, prvi trofej regionalne lige osvojen u povijesti kluba i jedini naslov koji je nedostajao u Ciboninim vitrinama je napokon osvojen. „Sve nam se poklopilo, tijekom ove dvije utakmice vidjelo se da je naša priča prekrasna i da mora završiti na ovakav način, na sretan način. Ono što su promašivali igrači Zvezde neki dan i Cedevitini večeras... Ma, sve je išlo na naš mlin. Čestitke igračima, bilo je prekrasno raditi s njima i oni su ovo zaslužili“, napomenuo je Rimac nakon osvojene titule. Šarić, najveći talent hrvatske košarke, potvrdio je taj status svojom izvedbom na Final Fouru. „Ne bih sebe izdvajao, izdvojio bih cijelu momčad i trenera Rimca i pomoćnika Golemca. U teškim okolnostima smo radili, zahvalio bih i ovim navijačima koji su u teškim okolnostima bili s nama u dvorani, a mi smo cijelu tu strast prenijeli na parket. Ne igraju novci na parketu i to smo dokazali. Mi smo igrali s vicom u igri i zaslužen slavlili“, rekao je Dario, i ponovno dobio pitanje o svojoj budućnosti: „Prerano je o tome govoriti, znat ću za tri do četiri tjedna. Kad budem odlazio, bit će mi jako teško, ponajprije zbog suigrača, a potom i zbog situacije u kojoj se klub nalazi. Bit će suza jer ću Cibonu više tretirati kao svoj klub nego Zagreb u kojem sam dobar s onim tetama, no Cibona mi se zapisala pod kožu.“

Marin Rozić napokon je osvojio titulu koja mu je godinama s Cibonom bježala. „Napokon sam osvojio ovaj naslov, presretan sam. Bili smo bolji od Cedevite, nadigrali smo ih u svakom segmentu igre i zasluženno slavili.“

Tisuće navijača dočekalo je Cibose na glavnom trgu u Zagrebu nakon povratka iz Beograda, Bandić je najavljavao isplatu plaća, svi su se veselili nastupu Euroligi. Ipak, najrealniji je bio Slaven Rimac: „Moramo vidjeti mogu li se brzo riješiti dugovanja FIBA-i i potom koliki bi bio realan proračun, hoće li Šarić ostati, ima li smisla raditi momčad s četiri Amerikanca, a ako nema koliko ima smisla igrati u Euroligi s obzirom na igrače koje možemo dovesti. Koji su to igrači koji bi jamčili da se možemo nositi sa slabijim euroligašima. Osim toga, oni će sigurno biti na meti Cedevite, jer ni ona u ovakvom sastavu ne može konkurirati.“

A kako složiti takvu ekipu? Tko će ju financirati? Čak se spominjalo moguće ulaženje Agrokora u klub koji bi postao glavni sponzor Cibone. Ipak, bilo je očito kako se ta fantazija neće ostvariti, a financijska agonija kluba bila je jasna u nastavku sezone. Cibona se vratila igranju hrvatskog prvenstva, ekipa je osvojila ABA ligu, a i dalje su im dugovali plaće. Blassingame koji je vjerovao tadašnjoj upravi u jednom trenutku je zaprijetio odlaskom: „Dosta sam čekao i slušao prazna obećanja, nitko se nije pojavio i objasnio o čemu se tu radi i kako sada stvari stoje neću igrati subotnji derbi protiv Cedevite.“

Treba istaknuti kako se Blassingameu u tom trenutku dugovala jedna i pol plaća, dok su njegovi suigrači imali i oko 8 neisplaćenih plaća. Unatoč tome, predsjednik kluba Ivica Lovrić govorio je o planovima za Euroligu, koja pojačanja su potrebna, nadanjima o rušenju rekorda publike u Euroligi i zapravo je nastavio lagati navijačima Cibone koji su shvaćali što se događa. Blassingameovu prijatnju nazvao je spinom prije derbija: „Naša procjena je da nam trebaju dva vrhunska igrača. Treba nam jedna petica, skočna i eksplozivna, i jedan igrač na poziciji jedan-dva. U dovođenju nećemo biti rasipni, već ćemo dovoditi one igrače koji će biti pojačanje, ali i kojima će igranje u Euroligi biti dobra promocija.“

Do kraja sezone, Cibona nije uspjela ponoviti magiju iz ABA lige i hrvatsko prvenstvo osvojila je Cedevita. Unatoč fantazijama vodećih ljudi kluba Cibona je odustala od Eurolige zbog ogromnih financijskih problema, a njezino mjesto uzela je Crvena zvezda. Koliko je financijsko stanje bilo loše, dovoljno govori to što je Cibona u listopadu 2014. provela predstečajnu nagodbu. Skandalozni zakon omogućio im je da svojim vjerovnicima isplate tek 40 posto dugovanja, odnosno 17 od ukupno 40 milijuna kuna koliko je klub svima bio dužan. Alternativa je bila odlazak u propast, a svi kojima se dugovalo, radije su pristali na nešto nego

ni na što. Od te 2014. Cibona tone sve dublje. Istina, prošle sezone je na čisti fanatizam, motiviranost i podršku navijača momčad osvojila hrvatsko prvenstvo. Treba reći kako je hrvatsko prvenstvo po kvaliteti daleko ispod ABA lige koja je također izgubila na kvaliteti, ali tamo se Cibona od šampionske sezone 2014. konstantno bori za ostanak. Pitanje je do kada? Zbog pandemije koronavirusa privremeno je podijelila otkaz svim zaposlenicima osim direktoru Čavloviću koji je i dalje u klubu. Od tada, lagano je počela vraćati igrače i zaposlenike, no nejasno je kako klub financijski stoji dok sporta nema. Dovoljne su riječi direktora Čavlovića koji je rekao kako je klub na rubu propasti ako ne dobije ništa od grada. Ivica Lovrić je ubrzo otišao i tako izbjegao kaos u kojem se klub našao, a danas je pročelnik Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport. Milan Bandić i dalje je gradonačelnik Zagreba, a u upravi kluba još sjede njegovi ljudi. Zbog trenutne situacije pokrenuta je „Akcija za spas Cibone“ na inicijativu navijača koju su podržali brojni poznati Zagrepčani – traže odlazak trenutne uprave, uvid u poslovanje kluba i transparentnost.

Iako sam pozitivan čovjek, ne vjerujem da to nešto može promijeniti. Cibona se trenutno nalazi na najnižim razinama u svojoj povijesti. Kako i zašto bi je sada netko išao spašavati, ako to nitko nije napravio 2014. poslije najvećeg uspjeha kluba u zadnjih 20 i više godina? Sramotno je da igrači koji su osvojili jedini trofej koji je Ciboni nedostajao nisu dobivali plaće i nisu dobili priliku nastupiti u Euroligi. Pa makar izgubili sve utakmice, govorimo o šampionima koji su zaslužili to pravo. Na zajedničku kemiju i srce iznenadili bi puno ljudi, ne bi došli daleko, ali sigurno se ne bi oprostili od natjecanja bez nekoliko pobjeda. Svaku domaću utakmicu dvorana bi bila puna jer bi ti momci kao i cijelu 2014. išli na glavu i svojom borbenošću privukli bi navijače. Ovako, od glavnih igrača sljedeće sezone ostao je samo Jerel Blassingame koji je također ubrzo otišao zbog neisplaćenih plaća. Dario Šarić je potpisao za turski Anadolu Efes gdje je igrao Euroligu dvije godine prije nego što je otišao u NBA gdje je i danas. Rozić je 2020. odigrao zadnju sezonu u karijeri, Jagodić-Kuridža je u Crvenoj Zvezdi, Ivan Sirišćević u još jednom hrvatskom košarkaškom velikanu pred propašću (KK Zadar), a Darko Planinić igra za rumunjski Cluj. Zbog rezultata je 2015. smijenjen i Slaven Rimac iako je imao katastrofalnu momčad na raspolaganju. Svi oni zaslužili su više od Cibone. Svi navijači zaslužili su više zadnjih 20 godina. Svi smo bili svjesni u kojem smjeru Cibona ide, a možda je tako i najbolje. Možda je to jedini način da se krene ispočetka. Stečaj, pad u najnižu ligu i postupno, transparentno građenje Cibone jer ovo danas Cibona nije. Europski prvak u kojem su igrali Petrović, Čosić, Knego i ekipa nema ništa u 21. stoljeću osim te 2014. kada je grupa poštenih momaka odlučila osvojiti ABA ligu unatoč neisplaćenim

plaćama, praznim obećanjima i lažima. Nema ni to, ta titula bi se trebala pisati Šariću, Blassingameu, Roziću, Sirišćeviću, Jagodiću-Kuridži, Kusu, Junakoviću, Planiniću, Mavri, Arapoviću, Demi, Golemcu i Rimcu. Zašto? Ovi igrači su to napravili unatoč nesposobnom vodstvu i taj naslov im nitko nikada neće moći oduzeti, iako osim prestiža nisu dobili nikakvu nagradu za to. Novi napad na ABA ligu za Cibonu se čini poput utopije. Ovim tempom klub do 2021. neće postojati. Plakao sam zbog Rađe kao klinac, šokirao me Kecman nešto kasnije i veselio sam se kao malo dijete 2014.

Jedina emocija koju navijači Cibone danas osjećaju je tuga, dok Bandić, Miličević, Lovrić i ostali „ubojice kluba“ mirno šecu svijetom.

5.2. Analiza autorske priče

Najveća razlika između moje i priča Allena Iversona i Stephena Curryja jest u tome što se oni puno više oslanjaju na vlastito opisivanje i anegdote dok ja dopuštam sudionicima Cibonine sezone u 2014. da vlastitim riječima i parafraziranjem ispričaju razvoj događaja, dodaju dramatičnost – dok ja u ključnim trenucima „razbijam“ takav ritam dodavanjem opisivanja, anegdota ili analize određenih problema i situacija. I sama priča počinje anegdotom o tome kako sam uopće počeo pratiti košarku i navijati za Cibonu u kojoj pažljivim odabirom riječi i opisivanjem označavam i ističem koliko je taj trenutak bio važan u tome što sam postao navijač kluba.

„Postao sam ljubitelj sporta od najranije dobi, a košarka je **ušla u moj DNA** početkom 2000-ih.“, „**Svijet mi se srušio**“, „Ma znate, kada se dogodi nešto nebitno za nastavak uobičajenog života sutra, no tebi je u **tom trenutku kraj svega**“ – samo su neki opisi kojima sam označio koliko je to bio važan trenutak za mene.

U istoj anegdoti odmah koristim prvi citat kada prenosim što mi je otac rekao nakon poraza Cibone. To je jedini citat koji ću istaknuti u ovoj analizi jer u autorskoj priči i inače dosta citiram: „Ma sine, to je samo sport, bit će još puno utakmica.“ Osim citata, u anegdoti imam i prvi primjer parafraze kada parafraziram što mi je majka rekla tijekom utakmice. Kroz tekst nemam previše primjera parafraze jer je, kao što ističem ranije u radu, izvorni citat moćniji od parafraziranja i dalje čitatelju mogućnost da sam izvede zaključak iz navedenog, bez sugestije autora. Nastavljam s opisivanjem i analizom povijesti Cibone, odnosno ističem kako i zašto se događao Cibonin pad – tako dolazim i do tvrdnje da je Cibona zadnju uspješnu

sportsku godinu imala u sezoni 2013./14. kada se pojavljuje prvi očiti primjer glasa u priči: „Zbog različitih sumnji u malverzacije oko posudbe novca taj je transfer i dalje pod istragom USKOK-a, no omogućio je Ciboni zadnju sportsku uspješnu godinu koja se dogodila 2013. I ne, za uspjeh nitko iz uprave ili grada nije bio odgovoran, već igrači i treneri kojima je i dalje kasnila plaća, kojima se lagalo, a oni su tada napravili takvu priču za koju bi bilo žalosno da se zaboravi – nadam se kako će jednog dana postati barem dokumentarni film. Redovi koji slijede najmanje su što Cibonina ekipa iz 2013. zaslužuje.“

Kroz priču još u više različitih situacija indiciram kako je moja ljubav prema klubu, igračima iz sezone 2013./14. i bijes zbog načina na koji se klub svih godina vodio, razlog zašto sam napisao priču, no ovdje sam to jasno istaknuo. Još jedan glas koji se u ovom primjeru i u nastavku priče očituje, moja je fascinacija tom sezonom koja se odvijala kao da ju je režirao neki redatelj iz Hollywooda.

Slijedi tijek događaja iz glavnog dijela priče – od samog formiranja momčadi, do završne utakmice u sezoni. Ovdje, kao što sam već istaknuo, većinom kroz citate i opisivanje događaja razvijam priču, uz poneki komentar kako bih „razbio“ monotoniju, skrenuo pozornost čitatelja na bitan događaj i tako zapravo utjecao na interpretaciju čitatelja. To je također vidljivo kroz cijeli tekst jer se trudim naglasiti nesposobnost uprave Cibone i srčanost koju su igrači pokazali, unatoč svim problemima, lažima i nerealnim očekivanjima vodećih ljudi u klubu. To sam dokazao u više navrata u priči, no u ovoj analizi ću istaknuti dva primjera:

(1) „Predsjednik kluba Ivica Lovrić odlaske Spahije i glavnih igrača objasnio je kao pojeftinjenje momčadi jer nisu opravdana očekivanja. Realnost je bila da se nije imalo za plaće domaćim igračima i da je još jedna Cibonina uprava obećala nešto što nije mogla ispuniti unatoč suprotnim najavama. Štoviše, Lovrić je tada priznao da se duguje trenutnim igračima Cibone, ali da je to normalno jer se radi o jednoj do dvije plaće.“

(2) „'Mi smo željeli ojačati prošlosezonsku momčad s dva igrača i vrhunskim trenerom, no nije se pogodila kemija. Nismo uspjeli proći u drugi krug Eurokupa, a u ABA ligi smo domaćim porazima od Radničkog i Igoekee izgubili šanse za prvo mjesto, jer samo nam ono jamči domaćinstvo Final Foura, pa smo zaključili da treba pojeftiniti sezonu. I na tome sad radimo. Da su rezultati bili adekvatni očekivanjima, sad bi u klubu bilo pet milijuna kuna više sponzorstva i bilo bi lakše.' Koliko Lovrićeve riječi nisu imale smisla dovoljno govori činjenica da je tijekom ove izjave Cibona bila treća u ABA ligi s pobjedom manje od prvoplasirane Crvene Zvezde. Uz to, cilj prije sezone koji je cijelo vrijeme ponavljan bio je

plasman na Final Four ABA lige, a ne prvo mjesto. Također, iako je Cibona imala igrače za prolazak u drugi krug Eurokupa to natjecanje se također nije spominjalo kao imperativ.“

Osim takvih komentara, mijenjao sam i ritam priče ponekom anegdotom, kao što je ona o Dušanu Kecmanu: „Spremni za još jednu „traumu“ iz mog djetinjstva? Bojan Bogdanović pogodio je tricu za vodstvo 0,6 sekundi do kraja, tada sam petnaestogodišnjak i trčim po stanu od sreće, vraćam se natrag u sobu i vidim da igrači Partizana slave. Ništa mi nije jasno, kao ni više od 16 tisuća ljudi u dvorani. Na usporenoj snimci vidi se kako Dušan Kecman, igrač Partizana, sa svoje polovice pogađa tricicu sa zvukom sirene za pobjedu Partizana. Opet mi se vraća onaj osjećaj kao iz 2003. kada me Dino Rađa natjerao na plač. Ovaj put ipak nisam plakao, jednostavno sam bio prazan, kao i svi igrači i navijači Cibone, no osjećaj urušavanja svijeta oko mene je i dalje bio prisutan.“

Opisivanje kraja sezone također je većim dijelom napravljeno pomoću citata i ponekih komentara te pridjevima kojima ističem nesposobnost vodećih ljudi kluba i gradonačelnika Milana Bandića koji ih je imenovao na ta mjesta. Priču završavam osobnim komentarom na do tada napisano, ističući svoje razočaranje što igrači iz te sezone nikada nisu bili nagrađeni, što se klub i danas vodi bez ikakvog plana i na kraju – što nema naznaka da se ide u boljem smjeru.

6. Zaključak

U ovom sam diplomskom radu izložio ključne čimbenike narativnog novinarstva te uz primjere iz izabranoga medija i vlastitu autorsku priču dokazao tezu kako su elementi narativnog novinarstva prisutni u sportskom novinarstvu *The Players' Tribunea*. Priča bez takvih elemenata nema jednak ritam i oni su potrebni kako bi se čitatelje uvuklo u priču, a da im pritom tematika ne postane monotona i dosadna. Primjerice, kada se priča napiše bez citata, oslanjajući se na parafraze i opisivanje, ona ostaje nezanimljiva i odbija čitatelja.

Na početku rada, na temelju knjige Stjepana Malovića *Osnove novinarstva*, objašnjavam kako svi novinarski uradci, bilo da se radi o kratkim vijestima ili dubokim analizama, nisu ništa drugo nego priče. No, da bismo shvatili kompleksnost narativnog novinarstva, moramo shvatiti i organizaciju priče – pri tomu se pozivam na Malovićeve citat Melvina Menchera iz njegove knjige *News Reporting and Writing*, u kojemu objašnjava razliku između priče s jednim ili više elemenata. Svaka narativna priča ima više elemenata.

U teorijskom dijelu ovoga diplomskog rada bavim se narativnim novinarstvom – uglavnom na temeljnim postavkama koje u svojoj knjizi *Uvod u naratologiju* iznosi Maša Grdešić. Premda se autorica najviše bavi književnim tekstovima, na samom početku njezine knjige postoji dio koji dobro objašnjava važnost naracije u svakodnevnom životu, u svakom obliku pripovjednog ili novinarskog teksta. Tako pripovjedni tekst možemo pronaći i u sportskom novinarstvu. U uvodnom dijelu poglavlja donosim riječi renomiranih autora i dobitnika Pulitzerove nagrade (Jacqui Banaszynski, Marka Kramera i Toma Frencha) o narativnom novinarstvu. Zatim slijedi potpoglavlje o elementima kvalitetnog narativnog novinarstva prema Davidu Craigu, nagrađivanom američkom autoru. On u svojoj knjizi *The Ethics of the Story; Using Narrative Techniques Responsibly in Journalism* objašnjava na koji način formirati priču, upotrijebiti je i na kraju prezentirati javnosti u obliku narativnog novinarstva. Kao elemente kvalitetnog narativnog novinarstva navodi glas, opisivanje, odabir riječi, označavanje, interpretaciju, analizu, anegdota, citiranje, parafraziranje. Ti su elementi temelj praktičnog dijela diplomskog rada u kojemu se analiziraju dvije sportske priče s popularnog portala *The Players' Tribune*. Koristeći iste elemente pišem autorsku priču o Ciboninoj sezoni 2013./14. Prije praktičnog dijela, kratko se osvrćem na sportsko novinarstvo, na temelju udžbenika *Sportsko novinarstvo*, bosanskohercegovačkog autora Miroslava Vasilja te donosim osnovne informacije o portalu *The Players' Tribune*.

Izabrane priče s *The Players' Tribunea*, kao i priča o Ciboninim igračima iz 2013., jasno pokazuju koliko su u sportskom novinarstvu prisutni elementi narativnog novinarstva – najviše u osobnim pričama i komentarima. Ima ih dakako i u običnim vijestima, poput izvješća s utakmica ili prelazaka igrača iz jedne u drugu ekipu, ali emocije su ono što nosi naraciju u sportskom novinarstvu. U primjeru o Ciboni postoje tako protagonisti (igrači) i antagonisti (uprava koja godinama vodi klub). Lako je pronaći osobe za koje treba „navijati“ u takvim pričama (ili se s njima identificirati), slično kao što u filmovima ili romanima publika „navija“ za dobre i loše likove. Također, treba dodati kako je ovakav oblik novinarstva najpopularniji za televizijske formate – sve je više sportskih dokumentarnih filmova, a posljednji je takav primjer *Posljednji ples* Michaela Jordana i Chicago Bullsa.

Unatoč svim elementima narativnog novinarstva koji su izdvojeni u tekstu, usudujem se reći kako bez emocija oni ne bi vrijedili toliko. Možemo ih sve ispoštovati, ali ako autor nije emotivno „ušao u priču“, publika će to prepoznati – upravo je emocija ono što će privući čitatelja, gledatelja ili slušatelja. Kada znamo da je ta emocija stvarna, uz pravilno primjenjivanje različitih elemenata narativnog novinarstva, dobit ćemo vrhunsku priču. Vjerujem da je i zato *The Players' Tribune* toliko popularan.

Zaključno, mogu reći da narativno novinarstvo još nije doseglo svoj puni potencijal u sportskom novinarstvu. No, uz daljni tehnološki napredak i različite pristupe naraciji, *The Players' Tribune* i slični oblici narativnog novinarstva, bit će vjerojatno još popularniji.

7. Literatura

Knjige:

[1] Craig, David: *The Ethics of the Story: Using Narrative Techniques Responsibly in Journalism*, Rowman&LittlefieldPublishers, Lanham, MD, United States, 2006.

[2] Grdešić, Maša: *Uvod u naratologiju*, Leykam international d.o.o., Zagreb, 2015.

[3] Malović, Stjepan: *Osnove novinarstva*, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.

[4] Vasilj, Miroslav: *Sportsko novinarstvo*, Synopsis d.o.o., Zagreb, 2014.

Kvalifikacijski radovi:

[1] Borovac, Kristina: *Narativno novinarstvo na primjeru emisije "Provjereno"*. Završni rad. Sveučilište Sjever, Koprivnica, 2018. Preuzeto s <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:122:327249>, dostupno 09.09.2020.

Internetski izvori:

[1] <https://niemanreports.org/articles/sharing-the-secrets-of-fine-narrative-journalism/>, dostupno 17.06.2020.

[2] <https://www.index.hr/sport/clanak/curry-skoro-sam-odustao-od-kosarke-onda-sam-dobio-najbolji-savjet-u-zivotu/2055265.aspx>, dostupno 17.06.2020.

[3] <https://www.index.hr/sport/clanak/da-vam-ja-nesto-kazem-o-jordanu-i-lebronu/2048207.aspx>, dostupno 17.06.2020.

[4] A sad 'cvjetni' derbiji – Neven na Jasmina, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/a-sad-cvjetni-derbiji-neven-na-jasmina-619482>)

- [5] Šarić: Repesu ću željeti više dobiti no druge, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/saric-repesu-cu-zeljati-vise-dobiti-no-druge-620088>)
- [6] Tromečom Cibone i Cedevite počinje košarkaška sezona, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/tromecom-cibone-i-cedevite-pocinje-kosarkaska-sezona-620467>)
- [7] Spahija: Igrat ćemo po modelu Španjolske i Francuske, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/spahija-igrat-cemo-po-modelu-spanjolske-i-francuske-623295>)
- [8] Cibosi dobili Olimpiju sa +27, sjajni Žižić i Šarić, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibosi-dobili-olimpiju-sa-27-sjajni-zizic-i-saric-626171>)
- [9] Cedevita na krilima Nurkića slavila, Cibona poražena, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cedevita-na-krilima-nurkica-slavila-cibona-porazena-630157>)
- [10] Nurkić zakuhao strasti uoči derbija, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/nurkic-zakuhao-strasti-uoci-derbija-633312>)
- [11] Cibona nanijela Cedeviti prvi poraz u ABA ligi (66:51), dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-nanijela-cedeviti-prvi-poraz-u-aba-ligi-6651-633716>)
- [12] Ciboni na račun sjeo čak i – MUP, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/ciboni-na-racun-sjeo-cak-i-mup-900715>)
- [13] Partizan rutinski svladao Cibonu, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-porazena-od-partizana-900794>)
- [14] Spahija: Nema svađe između igrača i mene, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/spahija-nema-svade-izmedu-igraca-i-mene-901796>)
- [15] Zadar protiv Igokee ostao u mraku, Ciboni slavljje nakon drame, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/zadar-protiv-igokee-ostao-u-mraku-901954>)
- [16] Spahija: Strawberryju malo više želje ne bi škodilo, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/spahija-strawberryju-malo-vise-zelje-ne-bi-skodilo-902105>)
- [17] Cibona u hrvatskom derbiju bolja od Zadra; pobjeda Cedevite, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-u-hrvatskom-derbiju-bolja-od-zadra-904684>)
- [18] Cibosi na put s obećanjem o plaći, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibosi-na-put-s-obecanjem-o-placi-905927>)
- [19] Veliki preokret: Cibona slavila nakon što je gubila 26 koševa razlike, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/veliki-preokret-cibona-slavila-nakon-sto-je-gubila-26-koseva-razlike-906074>)
- [20] Poljska djevojka najbolje je što mu se dogodilo u Europi, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/poljska-djevojka-najbolje-je-sto-mu-se-dogodilo-u-europi-906207>)
- [21] Cedevita u Podgorici, Cibona čeka Igokeu, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cedevita-u-podgorici-cibona-ceka-igokeu-907303>)

- [22] Cibona u igri s Igokeom traži put do vrha, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-u-igri-s-igokeom-trazi-put-do-vrha-907419>)
- [23] Cibonin domaći poraz od Igokee: Žižić ostaje ako ga klub isplati, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/cibonin-domaci-poraz-od-igokee-907511>)
- [24] Kako bi zadržala Žižića, Cibona će potjerati Planinića, dostupno 17.06.2020..
(<https://www.vecernji.hr/sport/kako-bi-zadrzala-zizica-cibona-ce-potjerati-planinica-908179>)
- [25] Ako ga još danas ne isplate, Žižić sigurno odlazi, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/ako-ga-jos-danas-ne-isplate-zizic-sigurno-odlazi-908399>)
- [26] Ivica Lovrić: Uvjeren sam da neću još dugo ostati u Ciboni, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/ivica-lovric-uvjeren-sam-da-necu-jos-dugo-ostati-u-ciboni-909144>)
- [27] Cedevita se sama pobijedila u Laktašima, a Ciboni rutinska pobjeda nad Širokim, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cedevita-se-sama-pobijedila-u-laktasima-a-ciboni-rutinska-pobjeda-nad-sirokim-909253>)
- [28] Cibona teško poražena kod Zvezde u Beogradu, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-tesko-porazena-kod-zvezde-u-beogradu-911692>)
- [29] Blassingame: Postanemo li gubitnici možda i ja odem dalje, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/blassingame-postanemo-li-gubitnici-mozda-i-ja-odem-dalje-912495>)
- [30] Cibona u Kragujevcu započela hod po trnju, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-u-kragujevcu-zapocela-hod-po-trnju-912654>)
- [31] Veber: Iz poštovanja prema Ciboni ne želimo njezine igrače, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/veber-iz-postovanja-prema-ciboni-ne-zelimo-njezine-igrace-912625>)
- [32] Ako plate prvi dio sezone Blassingame će oprostiti ostatak, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/ako-plate-prvi-dio-sezone-blassingame-ce-oprostiti-ostatak-912839>)
- [33] Vrbanc ipak neće u Cibonu, odlazi u litavskog fenjeraša, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/vrbanc-ipak-nece-u-cibonu-odlazi-u-litavskog-fenjerasa-913028>)
- [34] Planinić bi po dogovoru ovdje trebao ostati do kraja sezone, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/planinic-bi-po-dogovoru-ovdje-trebao-ostati-do-kraja-sezone-913216>)
- [35] Cibona nevjerojatnim preokretom pobijedila Olimpiju, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-nevjerojatnim-preokretom-pobijedila-olimpiju-913366>)
- [36] Jeo sam janjetinu i školjke i vraćao na poluvremenu, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/jeo-sam-janjetinu-i-skoljke-i-povracao-na-poluvremenu-914262>)

- [37] Šarić sa 29 koševa junak pobjede u Szolnokiju, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/saric-sa-29-koseva-junak-pobjede-u-szolnokiju-914517>)
- [38] Ostao je još samo on, posljednji Cibonin Amerikanac, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/premium/ostao-je-jos-samo-on-posljednji-cibonin-amerikanac-915189>)
- [39] Budućnost će danas “proreći” Ciboninu ABA budućnost, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/buducnost-ce-danas-proreci-ciboninu-aba-buducnost-915811>)
- [40] Ciboni važna pobjeda nad Budućnosti, Cedevita slavila u Skoplju, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/ciboni-vazna-pobjeda-nad-buducnosti-cedevita-slavila-u-skoplju-915907>)
- [41] Šarić i 'službeno' postao najbolji igrač ABA lige, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/saric-i-sluzbeno-postao-najbolji-igrac-aba-lige-916010>)
- [42] Planinić dobio tri plaće od Makabija, Roziću i Kusu pola plaće, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/planinic-dobio-tri-place-od-makabija-rozicu-i-kusu-pola-place-916891>)
- [43] Prvi okršaj mentora Repeše i nadarenog mu učenika Rimca, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/prvi-okrsaj-mentora-repese-i-nadarenog-mu-ucenika-rimca-917097>)
- [44] Cibona razbila Cedevitu, Zadar poražen od Mega Vizure, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-razbila-cedevitu-zadar-porazen-od-mega-vizure-917229>)
- [45] Dario Šarić: Moji su roditelji radišni pa sam volju za treniranje naslijedio od njih, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/premium/dario-saric-moji-su-roditelji-radisni-pa-sam-volju-za-treniranje-naslijedio-od-njih-917205>)
- [46] Cibona dijeli besplatne ulaznice za utakmicu protiv Partizana, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-dijeli-besplatne-ulaznice-za-utakmicu-protiv-partizana-917639>)
- [47] Pogledajte redove ispred Cibone uoči utakmice s Partizanom, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/pogledajte-redove-ispred-cibone-uoci-utakmice-s-partizanom-918963>)
- [48] BBB se uvrijedili i prestali dolaziti kad smo im počeli naplaćivati ulaz, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/bbb-se-uvrijedili-i-prestali-dolaziti-kad-smo-im-poceli-naplacivati-ulaz-918988>)
- [49] Cibona se trebala spojiti s Cedevitom kad je Emil to htio, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-se-trebala-spojiti-s-cedevitom-kad-je-emil-to-htio-918729>)
- [50] Partizan pao u Zagrebu: Velika pobjeda Cibone u fantastičnoj atmosferi, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/partizan-pao-u-zagrebu-velika-pobjeda-cibone-u-fantasticnoj-atmosferi-919179>)

- [51] 'FinalFour' ABA lige pomaknut za sedam dana zbog Uskrsa, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/final-four-aba-lige-pomaknut-za-sedam-dana-zbog-uskrsa-919799>)
- [52] Šarić vs. Bogdanović: Kako je dobro... Opet gledati takve majstore!, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/premium/saric-vs-bogdanovic-kako-je-dobro-opet-gledati-takve-majstore-920113>)
- [53] Debakl Cibone u Smederevu, Mega Vizura prekinula pobjednički niz, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/debakl-cibone-u-smedarevu-mega-vizura-prekinula-pobjednicki-niz-921777>)
- [54] Šarić neodlučan oko NBA, mogao bi u Barcu ili Fener, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/saric-neodlucan-oko-nba-mogao-bi-u-barcu-ili-fener-922808>)
- [55] Cedevita i Cibona napravile novi korak prema FinalFouru, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cedevita-i-cibona-napravile-novi-korak-prema-final-fouru-922843>)
- [56] Navala NBA skauta u Zagreb zbog Šarića i Nurkića, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/navala-nba-skauta-u-zagreb-zbog-sarica-i-nurkica-922951>)
- [57] Dinamo pomaže vukovima, postao i Cibonin sponzor, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/dinamo-pomaze-vukovima-postao-i-sponzor-cibone-923049>)
- [58] Voljeli bismo postati košarkaška sekcija NK Dinamo, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/voljeli-bismo-postati-kosarkaska-sekcija-nk-dinamo-923201>)
- [59] Jasko protiv prijatelja, a Riki protiv još jednog učitelja, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/jasko-protiv-prijatelja-a-riki-protiv-jos-jednog-ucitelja-923291>)
- [60] Cibona u četiri godine sanirala dug od 100 milijuna kuna, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/u-cetiri-godine-sanirali-dug-od-100-milijuna-kuna-923419>)
- [61] Slavni Lakersi ne skrivaju - žele Šarića, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/slavni-lakersi-ne-skrivaju-zele-sarica-923913>)
- [62] Je li Zadranima Cibona privlačna poput Grdovića?, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/je-li-zadranima-cibona-privlacna-poput-grdovica-924393>)
- [63] Zadar u Višnjiku srušio Cibonu: Proživjeli smo kalvariju, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/zadar-u-visnjiku-srusio-cibonu-prozivjeli-smo-kalvariju-924572>)
- [64] Sunara: Protiv Cibone su nas izvukli navijači, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/sunara-protiv-cibone-su-nas-izvukli-navijaci-924771>)
- [65] Cibona ne smije izgubiti želi li na završnicu ABA lige, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-ne-smije-izgubiti-zeli-li-na-završnicu-aba-lige-925692>)
- [66] Cibona nakon produžetka došla do važne pobjede!, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-nakon-produzetka-dosla-do-vazne-pobjede-925784>)
- [67] Dragulj pred odlukom: Šarića salijeću srpski agenti, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/dragulj-pred-odlukom-sarica-salijecu-srpski-agenti-926063>)

- [68] Cedevita sigurna, Cibona može ispasti, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cedevita-sigurna-cibona-moze-ispasti-928359>)
- [69] Šarić ostaje u Europi: Efes mu nudi osam milijuna dolara?!, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/saric-ostaje-u-europi-efes-mu-nudi-osam-milijuna-dolara-928757>)
- [70] Cibona uz Cedevitu na FinalFouru, Zadar se mora spašavati u zadnjem kolu, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-uz-cedevitu-na-final-fouru-zadar-se-mora-spasavati-u-zadnjem-kolu-928800>)
- [71] Uđemo li u Euroligu, zadržali bismo Šarića, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/udemo-li-u-euroligu-zadrzali-bismo-sarica-929086>)
- [72] Iz Cibone želim otići da se za mnom priča da sam se svojski borio za klub, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/iz-cibone-zelim-otici-da-se-za-mnom-prica-da-sam-se-svojski-borio-za-klub-929708>)
- [73] 'Šarić je spreman za NBA, a nestručni angažman njegova oca tjera ga na ostanak u Europi', dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/saric-je-spreman-za-nba-a-nestrucni-angazman-njegova-oca-tjera-ga-na-ostanak-u-europi-929755>)
- [74] Rimac: Dario ima preduvjete da bude najbolji europski košarkaš, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/rimac-dario-ima-preduvjete-da-bude-najbolji-europski-kosarkas-929853>)
- [75] Cibona protiv Zvezde vodila 12 razlike pa izgubila 67:76, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-protiv-zvezde-vodila-12-razlike-pa-izgubila-6776-929955>)
- [76] Šarić nikome ne priznaje da je bolji od Cibone, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/saric-nikome-ne-priznaje-da-je-bolji-od-cibone-930218>)
- [77] Koš koji je promijenio povijest, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/premium/kos-koji-je-promijenio-povijest-930211>)
- [78] Lijep poklon za rođendan: Prvi 'triple-double' Šarića u dresu Cibone, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/lijep-poklon-za-rodendan-prvi-triple-double-sarica-u-dresu-cibone-931748>)
- [79] Bunt Ciboninih igrača i struke! Rozić: Hoće li biti štrajka? Ne znam, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/bunt-ciboninih-igraca-i-struke-rozic-hoce-li-biti-strajka-ne-znam-932004>)
- [80] Bili bismo bolji uz redovite plaće, no to neće odlučiti derbi, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/rozic-bili-bismo-bolji-uz-redovite-place-no-to-nece-odluciti-derbi-932447>)
- [81] HKS ipak otkazao kolo zbog Cibone i Cedevite, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/hks-ipak-otkazao-kolo-zbog-cibone-i-cedevite-933654>)
- [82] Dario Šarić izabran u idealnu petorku ABA lige, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/dario-saric-izabran-u-idealnu-petorku-aba-lige-934151>)
- [83] Cibona je gubila uz velike šokove, uz trice s centra, dostupno 17.06.2020.

- (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-je-gubila-uz-velike-sokove-uz-trice-s-centra-934700>)
- [84] Cibona srušila Zvezdu za finale ABA lige i Euroligu: Ovo je san, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-srusila-zvezdu-za-finale-aba-lige-i-euroligu-sljedece-godine-934890>)
- [85] Cibona poput 'feniksa': Može li četvrta biti sreća za 'vukove'?, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-poput-feniksa-moze-li-cetvrta-bit-sreca-za-vukove-934945>)
- [86] Šarić: Najveća pobjeda karijere! U finalu možemo još bolje, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/saric-najveca-pobjeda-karijere-u-finalu-mozemo-jos-bolje-934951>)
- [87] Srbijanski mediji o pobjedi Cibone: Šok, nevjerica, nokaut i katastrofa, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/srbijanski-mediji-o-pobjedi-cibone-sok-nevjerica-nokaut-i-katastrofa-934965>)
- [88] Šarić: Ako Cedevita dobije Partizan, neka se finale igra u Zagrebu!, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/saric-ako-cedevita-dobije-partizan-neka-se-finale-igra-u-zagrebu-935018>)
- [89] Evo kako cibosi slave u Beogradu: "Muku muče da nas spriječe", dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/evo-kako-cibosi-slave-u-beogradu-muku-muce-da-nas-sprijece-935032>)
- [90] Sa Cibosima u finalu!, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/sa-cibosima-u-finalu-935080>)
- [91] Srbi o finalu Cibone i Cedevite: 'Hrvatski san u Areni'; 'Hrvatima finale - Srbima svade', dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/srbi-o-hrvatskom-finalu-hrvatski-san-u-areni-hrvatima-finale-srbima-svade-935203>)
- [92] Pogledajte tricu Smitha za hrvatski finale u Beogradu: 'Znao sam da mora ući', dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/pogledajte-tricu-smitha-za-hrvatski-finale-u-beogradu-znao-sam-da-mora-uci-935197>)
- [93] Kapetan Rozić: Nikad nisam igrao s takvim rođenim pobjednikom, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/kapetan-rozic-nikad-nisam-igrao-s-takvim-rodenim-pobjednikom-935132>)
- [94] Vratili smo Partizanu za Kecmanovu tricu Ciboni, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/vratili-smo-partizanu-za-kecmanovu-tricu-ciboni-935246>)
- [95] Važnije je naše ozdravljenje od igranja u Euroligi, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/vaznije-je-nase-ozdravljenje-od-igranja-u-euroligi-935135>)
- [96] Cibona vs. Cedevita: Bandić protiv Tedeschija, politika protiv biznisa, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-vs-cedevita-gradonacelnik-bandic-protiv-tedeschija-politika-protiv-biznisa-935311>)

- [97] Cibona na krilima sjajnog Šarića pobijedila Cedevitu i osvojila ABA ligu!, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/navijaci-cibone-i-cedevite-vec-su-stigli-u-beograd-935417>)
- [98] Šarić: Dokazali smo da na parketu ne igraju novci, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/saric-dokazali-smo-da-na-parketu-ne-igraju-novci-935433>)
- [99] Repeša: Odigrali smo jednu od najlošijih utakmica, čestitam Ciboni, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/repeša-odigrali-smo-jednu-od-najlosijih-utakmica-cestitam-ciboni-935474>)
- [100] Nadam se da Cibona neće odustati od Eurolige, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/nadam-se-da-cibona-nece-odustati-od-eurolige-935441>)
- [101] Neutralni Srbi i Slovenci: Za Cibonu smo navijali zbog Šarića, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/neutralni-srbi-i-slovinci-za-cibonu-smo-navijali-zbog-sarica-935507>)
- [102] Pogledajte kako su Dario Šarić i ostali proslavili veliki uspjeh Cibone, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/pogledajte-kako-su-dario-saric-i-ostali-proslavili-veliki-uspjeh-cibone-935519>)
- [103] U utorak velika proslava na Trgu, dostupno 17.06.2020.. (<https://www.vecernji.hr/sport/u-utorak-velika-proslava-na-trgu-935544>)
- [104] Cibosi slavili uz tamburice, a na dočeku za njih sviraju Baruni i Novi fosili, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibosi-slavili-uz-tamburice-a-na-docek-za-njih-sviraju-baruni-i-novi-fosili-935610>)
- [105] Sad znam kako su se 2010. osjećali Cibonini igrači i navijači, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/sad-znam-kako-su-se-2010-osjecali-cibonini-igraci-i-navijaci-935617>)
- [106] Plakat ću kad odem iz Cibone, zavukli su mi se pod kožu..., dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/plakat-cu-kad-odem-iz-cibone-zavukli-su-mi-se-pod-kozu-935615>)
- [107] Pogledajte doček cibonaša: Šarić predvodio navijanje i palio bengalke, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/velicanstven-docek-cibonasa-saric-predvodio-navijanje-i-palio-bengalke-935669>)
- [108] Neću dopustiti da igrači koji su osvojili ABA ligu ne budu plaćeni, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/necu-dopustiti-da-igraci-koji-su-osvojili-aba-ligu-ne-budu-placeni-935623>)
- [109] Tisuće ljudi dočekale cibose velikim slavljem na Trgu, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/velika-pobjeda-cibonasa-proslavljena-velikim-slavljem-na-trgu-935901>)
- [110] Rozić: Iscrpljeni smo i emotivno prazni, ali..., dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/rozić-iscrpljeni-smo-i-emotivno-prazni-ali-935863>)

- [111] Je li moguće da veliki Agrokor postane sponzor Cibone?, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/premium/je-li-moguce-da-veliki-agrokor-postane-sponzor-cibone-935882>)
- [112] Pogledajte 5 najboljih poteza s FinalFoura u Beogradu, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/pogledajte-5-najboljih-poteza-s-final-four-a-u-beogradu-935997>)
- [113] Slavlje ih nije omelo: Cibosi rutinski svladali Zadar, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-936064>)
- [114] Pogledajte kako Šarić predvodi navijanje: "Doš'o je i taj dan...", dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/pogledajte-kako-saric-predvodi-navijanje-doso-je-i-taj-dan-936191>)
- [115] Pogledajte kako su cibosi slavili uz pjesmu i ples s Maliganima, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/pogledajte-kako-su-cibosi-slavili-uz-pjesmu-i-ples-s-maliganima-936458>)
- [116] Bilo jednom u Beogradu: Hrvatski klubovi trebali su biti 'topovsko meso' u Areni, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/premium/bilo-jednom-u-beogradu-936565>)
- [117] NBA draft: Dario Šarić bit će jedna od zvijezda, u Top 10 izbora, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/nba-draft-dario-saric-bit-ce-jedna-od-zvijezda-u-top-10-izbora-936633>)
- [118] 'U Beogradu sam se javio Jasminu Repeši, želim igrati za Hrvatsku!', dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/premium/u-beogradu-sam-se-javio-jasminu-repesi-zelim-igrati-za-hrvatsku-936866>)
- [119] 'Slaven Rimac sigurno ostaje naš trener, ima ugovor na dvije godine', dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/premium/slaven-rimac-sigurno-ostaje-nas-trener-ima-ugovor-na-dvije-godine-937073>)
- [120] Blassingame: Dosta je, neću igrati dok ne isplatite plaće, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/blassingame-dosta-je-necu-igrati-dok-ne-isplatite-place-937633>)
- [121] 'Blassingame će igrati, to je bio spin uoči derbija', dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/blassingame-ce-igrati-to-je-bio-spin-uoci-derbija-937810>)
- [122] Mogao je postati igrač u rangu Dražena Petrovića. Možda bude novi Mirko Novosel, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/premium/mogao-je-postati-igrac-u-rangu-drazena-petrovica-mozda-bude-novi-mirko-novosel-937587>)
- [123] Cedevita uvjerljiva protiv Cibone, Blassingame ipak zaigrao, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cedevita-uvjerljiva-protiv-cibone-blassingame-ipak-zaigrao-937984>)
- [124] 'Kako sam pobijedio stres', dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/premium/kako-sam-pobijedio-stres-937985>)
- [125] Darko Planinić: Makabi me plaća i odlučit će kamo ću na kraju sezone, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/premium/darko-planinic-makabi-me-placa-i-odlucit-ce-kamo-cu-na-kraju-sezone-940068>)

- [126] Planinić vodio Cibonu do pobjede nad Zadrom, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/planinic-vodio-cibonu-do-pobjede-nad-zadrom-940868>)
- [127] Šarić: Zadar je preopasan da bismo se uzdali u treću, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/saric-zadar-je-preopasan-da-bismo-se-uzdali-u-trecu-941304>)
- [128] Rozić: Ovo teško proljeće možda mi je i najljepše u karijeri, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/premium/rozic-ovo-tesko-proljece-mozda-mi-je-i-najljepse-u-karijeri-942132>)
- [129] Bila je ovo vjerojatno moja posljednja utakmica za Cibonu, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/bila-je-ovo-vjerojatno-moja-posljednja-utakmica-za-cibonu-944141>)
- [130] Cibona odustala od Eurolige, umjesto nje igrat će Crvena zvezda?, dostupno 17.06.2020. (<https://www.vecernji.hr/sport/cibona-odustala-od-eurolige-umjesto-nje-ulazi-crvena-zvezda-945614>)
- [131] Još ništa od NBA, Šarić potpisuje za AnadoluEfes, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/jos-nista-od-nba-saric-potpisuje-za-anadolu-efes-946493>)
- [132] Nitko se više ne usudi uzeti u ruke ne vrući, nego kipući krumpir, dostupno 17.06.2020.
(<https://www.vecernji.hr/sport/nitko-se-vise-ne-usudi-uzeti-u-ruke-ne-vruci-nego-kipuci-krumpir-946479>)

Popis slika

Slika 4.1.1. Prvi primjer Curryjeve priče

Slika 4.1.2. Drugi primjer Curryjeve priče

Slika 4.1.3. Treći primjer Curryjeve priče

Slika 4.1.4. Reakcija čitatelja na Curryjevu priču

Slika 4.1.5. Reakcija čitateljice na Curryjevu priču

Slika 4.2.1. Prvi primjer Iversonove priče

Slika 4.2.2. Drugi primjer Iversonove priče

Slika 4.2.3. Treći primjer Iversonove priče

Popis tablica

Tablica 4.3.1. Elementi kvalitetnog narativnog novinarstva u dvije priče s *The Players' Tribunea*